

Svarīgajam notikumam – nosaukuma maiņai – par godu 1989. gada 20. maijā sapulcējušies: (no kreisās) fotokorespondents Aivars Vētrājs, korespondenti Nikolajs Paupe, Aija Asne (ratos – meitiņa Marta), Ina Zalkovska ar meitiņu Martu, šoferis un fotogrāfs Hermanis Grosbergs, grāmatvede Liene Jankovska, bijusī apkopēja un kurjere Lidija Belševica, klajā laidēja Inguna Paupe, atbildīgā sekretāre Maija Laizāne, korespondenti Jānis Papsujevičs un Edīte Cinkus, tagadējais un iepriekšējais redaktors Dailonis Indrups un Arvids Blūms, korespondenti Ārija Stalidzāne un Normunds Zernis. Priekšplānā redaktora vietnieks Jāzeps Stirāns, korespondente Daiga Bitīniece un viņas meitiņa Laura. Fotografēja Modris Rubenis.

Šodien aprit 30 gadu, kopš mūsu laikraksts iznāk ar skanīgo nosaukumu *Kurzemnieks*, ko, sākoties Atmodai Latvijā, izpētot preses vēsturi Kurzemē un ieklausoties galvenā redaktora Dailoņa Indrupa ieteikumā, *Padomju Dzimtenes* vietā izvēlējās toreizējās redakcijas darbinieki.

Kā redzams avīzes galviņā, tā 1989. gadā bija Komunistiskās partijas un rajona Tautas deputātu padomes orgāns, bet toreizējās Latvijas Tautas frontes Kuldīgas nodaļas vadības striktās nostājas dēļ savu brīv-laišanu piedzīvoja bez lieliem satricinājumiem.

No tā laika redakcijā strādā vien divi kolēģi – Aivars Vētrājs un Daiga Bitīniece, bet žurnālistikā joprojām (laikrakstā *Zemgales Ziņas*) arī Maija Laizāne.

Preses vēsture mūspusē ir sena, un nākamgad svinēsim 110 gadus, kopš Kuldīgā Nikolaja Jevlampjeva spiestuvē piektdienās sāka iznākt politisks, sabiedrisks un literārs laikraksts *Kurzemnieks*. Tas iznāca ar vairākiem pārtraukumiem, savu darbību ik pa laikam atjaunojot.

Jūnijā laikrakstā sāksim publikāciju sēriju par preses vēsturi, janvārī Kuldīgas novada muzejā būs izstāde, un ar Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstu top dokumentāla filma.

Uz jautājumiem atbild Eiropas Parlamenta deputāta kandidāts **ANDIS KUDORS** (JKP).

➔ 6.–7. lpp.

Kā Anglijā klājas **INGAI SPROĢEI?** Kādreizējā kuldīdzniece, dīdžejs un diskotēku festivālu organizatore gandrīz 30 gadus dzīvo ārzemēs. Drīz Nūkāsas pilsētā viņa vērs vaļā savu kafējnicu.

➔ 5. lpp.

Kabiles vidējās paaudzes deju kolektīva *Meždzirnas* desmitās jubilejas koncertā.

➔ 12. lpp.

Gan iekšlietu ministrs Sandis Ģirģens, gan Valsts policijas priekšnieks Ints Ķuzis zina par dedzināšanu Kuldīgā un darīs visu, lai noziegumu pēc iespējas ātrāk atklātu.

➔ 3. lpp.

Trešdien, 22. maijā:

- Par hokeju – Arvids Reķis.
- Turlavas skolai – 90.
- Muzeju nakts iespaidi.
- Pažurnieku svētki Kabilē.

Iespējamais sods par nēgu zveju 1991. un 1998. gadā dzimušiem vīriešiem var būt **51 880 eiro**. Lieta nodota prokuratūrā kriminālvajāšanas sākšanai.

➔ 3. lpp.

REDZĒJUMS

Tikai ar bomu

Daina Tafelberga,
tālrunis: 63350567,
daina.tafelberga@kurzemnieks.lv

Todien, kad Kuldīgā bija Rīgas Klasiskās ģimnāzijas skolēnu uzlidojums, kāda no viņu skolotājām atzina, ka mūsu pilsēta ir brīnišķīga, bet to izbraukt gan esot grūti. Tiesa, esam gana viesmīlīgi, saucam visus skatīt Ventas rumbu, lidojošas zivis un vēl daudzus, citur neatrodamus brīnumus, tomēr lielie tūristu autobusi te diez ko netiek gaidīti. Vismaz ne tik kuplā skaitā kā todien – ap 30. Nav mums sabiedriskās ēdināšanas iestāžu, kurās vienviet bez iepriekšējas pieteikšanas var pusdienot vai vakariņot pussimts iebraucēju. Arī ar izguldināšanu vienviet pašvaki. Te sporta infrastruktūra ir tāda, kāda piedienas mierīgai mazzpilsētai,

„Kuldīgā pastāv savi ieradumi – ceļu satiksmes noteikumus nerakstīti likumi.”

kurā ne tikai tūristiem, bet arī vietējiem iedzīvotājiem vairāk būtu jāstaigā kājām vai jābrauc ar velosipēdu. Taču vai katrā pašvaldības transporta komisijas sēdē, klausoties, par kādiem kuldīdznieku ierosinātiem jautājumiem spriež šīs jomas speciālisti, uzplaiksnī paradoksālā atziņa: iedzīvotāju mums (tāpat kā visā Latvijā) kļūst arvien mazāk, bet transportlīdzekļu skaits palielinās. Ielas kļūst šaurākas, gājēju ietves paplašinās, tiek ierīkoti veloceliņi, bet apstāšanās un stāvēšanas iespēju transportlīdzekļiem – arvien mazāk. Visā vecpilsētā un arī Ķeļu ciemā, Pārventā un Putnudzārā nedrīkst braukt ātrāk par 30 km/h, bet daudzstāvu namu dzīvojamajā zonā – tikai līdz 20 km/h. Taču katrā transporta komisijas sēdē ir vismaz viens vai divi lūgumi ierīkot ātrumvalni, jo ceļazīmes autovadītāji nez kāpēc neredzot. Speciālisti teic, ka ignorē, bet, manuprāt, neredz. Pat neskatās uz tām, jo Kuldīgā pastāv savi ieradumi – ceļu satiksmes noteikumus nerakstīti likumi. Ne tos iebraucējiem saprast, ne policijai ar sodiem lauzt. Kā ne reizi vien dzirdēts no transporta speciālistiem – tikai ar valni vai bomu (tiešā nozīmē). Piemērs no Virkas ielas, kas ved uz Kuldīgas pilskalnu. Tas ir dabas liegumā, pie Melnās kolkas brūk Ventas krasts, tāpēc gan lielām, gan mazām automašīnām tur aizliegts braukt. Teorētiski. Lai gan ir aizliegums, turklāt ceļš šajā vietā izdangāts un ir daudz labāka seguma apvedceļš, tik un tā tur brauc uz nebēdu. Kamēr neierīkos nepārvaramu valni vai bomu?

MANUPRĀT

Dzīvokļi ir. Ko nu?

Kuldīgas novada domes attīstības komitejā deputāti lēma atteikties pirkt no uzņēmēja Kaspara Bergmaņa atjaunos dzīvokļus. Pamatojums – tos nevar izmantot, lai sniegtu palīdzību sociāli neaizsargātajiem iedzīvotājiem. Ja pašvaldība dzīvokļus iegādātos par uzņēmēja nosaukto cenu, īre tajos būtu, pirmkārt, maznodrošinātai ģimenei nesamaksājama, otrkārt, vairums dzīvokļu ir vienistabas, bet rindā gaidītāji ir ar bērniem un pārsvarā vēlmi izrauties no vienistabnieku šaurības. Var saprast arī uzņēmējus, kuri jautā pašvaldībai, ko tā dara, lai piesaistītu Kuldīgai jaunus, darbaspējīgus un līdz ar to arī maksātspējīgus cilvēkus – darbarokas, kā uzņēmumos trūkst. Īres dzīvoklis ir labs risinājums, bet... Kurš tad no privātajiem ies ķēpāties ar īres maksām un apsaimniekošanu! Savukārt pašvaldībai jau ar esošajiem īres dzīvokļiem galvassāpju netrūkst.

Inguna Spuleniece,
tālrunis: 63350565,
inguna.spuleniece@kurzemnieks.lv

LASĪTĀJS SATRAUKTS

Var kaitēt gan bitēm, gan medum

Kāds Saldus puses bīskopis novērojais, ka 14. maijā ap 14.00 Kuldīgas–Saldus ceļa malā migloti rapša sējumi. Šajā laikā lidoja bites, tāpēc viņš jautā, vai drīkst miglot.

Valsts augu aizsardzības dienesta Kurzemes reģionālās nodaļas vadītāja Olīta Vīgule skaidro, ka dienā augu aizsardzības līdzekļus (AAL) kaitēkļu ierobežošanai, tostarp insekticīdus, lietot nedrīkst. Tas jā dara no 22.00 līdz 5.00. Taču uz ziedošiem augiem ir atļauts lietot fungicīdus (AAL pret slimībām). Piemēram, ziemas rapsim apstiprinātais preparāts *Juventus 90* lietojums pret balto puvi un krustziežu sauspļankumainību šim gadam paredz: „Profilaktiski apsmidzināt sējumus pilnas kultūrauga ziedēšanas stadijā, kad 50–60% ziedu atvērušies (AS

63–65).” Diezgan līdzīgi rakstīts par pārējiem reģistrētajiem AAL pret balto puvi un krustziežu sauspļankumainību. To marķējuma tekstā arī nav uzsvērts, ka bišu aizsardzībai jāievēro vēl kas cits. Speciāliste piebilst, ka šajā laikā uz rapšiem miglo arī mēslojumu un to bez ierobežojuma drīkst darīt augu ziedēšanas laikā vai lielā vējā. „Situācijas var būt dažādas: gan atļautās, gan neatļautās. Tāpēc biteņiekam pašam jāskatās, kas ar bitēm notiek. Tiklīdz rodas problēmas un tās sāk iet bojā, jāzvana Valsts augu aizsardzības dienestam. Brauksim pārbaudīt, ņemsim paraugus, lai situāciju noskaidrotu. Vēl var biteņiekam ieteikt ar lauku īpašniekiem vienoties par miglošanas laiku un uz to brīdi skrejas aiztaisīt ciet.

Tomēr tas negarantēs to, ka medus būs brīvs no šo līdzekļu darbīgajām vielām. Ja bišu ganībām izvēlēti lauki, kuros tiek izmantoti aizsardzības līdzekļi, kā tas ir rapsim, darbīgās vielas bišu produktos lielākā vai mazākā koncentrācijā, manuprāt, ir neizbēgama.”

Lauku atbalsta dienesta (LAD) Dienvidkurzemes reģionālās pārvaldes vadītāja vietniece Vineta Ķēniņa norāda, ka videi kaitīga saimniecība netiek atbalstīta. Ja konstatēti miglošanas pārkāpumi, sadarbojoties ar LAD, tiek izvērtēta visa informācija un noteikts sods, kā paredz normatīvie akti. Par minēto gadījumu saimniecībai, kas AAL lietošanas noteikumus nav ievērojusi, var noteikt savstarpējās atbilstības pārkāpumu.

Daina Tafelberga

LASĪTĀJS BRĪDINA

Uzmanīties no svešiem numuriem

„Zvana man un piedāvā akciju, kura man būšot ļoti izdevīga,” stāsta Aigars, kurš atbildējis nepazīstamam zvanītājam. Uzreiz esot jautāts, vai Aigars neesot pie datora, – vajadzēšot veikt pāris manipulāciju, un esot iespēja ļoti nopelnīt. „Dzirdēju, ka zvanītājam kāds visu laiku teica kaut ko priekšā. Likās aizdomīgi, pārtraucu sarunu, bet pēc tam savam mobilajam operatoram lūdzu pateikt, no kurienes man zvanīts. Izrādās, no Francijas, no numura +33971072328. Gribu brīdināt, lai cilvēki neuzķeras. Droši vien tā ir kāda naudas izkrāpšanas shēma,” saka kuldīdznieks.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kāda ir jūsu pieredze ar dzīvokļu īri, pirkšanu, pārdošanu?

Ginta Šlisarenko, grāmatvede: – Ar dzīvokļiem ir diezgan liela problēma, jo nav, ko īrēt. Vieglāk laikam atrast caur paziņām. Galvenais ir pašam visur ievietot informāciju, ka meklē dzīvokli, jo tie, kas grib izīrēt, arvien mazāk liek sludinājumus. Vēl esmu dzirdējusi, ka daudzi vairs negrib izīrēt, jo tos atstāj briesmīgā stāvoklī ar nenomaksātiem rēķiniem. Arī aizbraucēji saka, ka labāk paši apmaksā maksājumus, nevis izīrē.

Guntis Kivītis, pensionārs: – Nezinu gan, jo pats esmu no laukiem un nekad nav bijusi tāda vajadzība. Mani radi dzīvo Saldū, visādi jau gājis, bet visiem dzīvokļi ir. Man šķiet, ka tur atrast dzīvokli ir vieglāk nekā Kuldīgā, bet nezinu, kāpēc tā.

Ina Salīņa, vecākā kasiere: – Mēs agrāk īrējām. Mums bija lieliski nosacījumi: nemaksājām īri, bet uzturējām dzīvokli un apmaksājām komunālos maksājumus. Tā bija pozitīva pieredze. Dzīvokli palīdzēja sameklēt draugi. Tagad mums ir savs. Zinu, ka šobrīd īres tirgū ir slikta situācija, jo tiek prasīta nenormāli liela īres maksa. Kuldīgā cilvēki to nevar atļauties, cenas ir augstas, bet tas laikam ir visur.

PABĒDA

Mazliet vairāk atsaucības

Kurzemnieka lasītāja Velta apbēdināta par vienaldzību un neatsaucību, ar kādu saskārusies nesē. „Iebraucu veikala *Mājai un dārzam* stāvlaukumā. Skatos, ka blakus mašīnai deg gabarīti. Nodomāju, ka kāds klients aizmirsis, un iegāju veikalā. Pēc ilgāka laika iznākot ārā, mašīna vēl stāvēja ar degošiem lukturēm un atvērtu logu. Piegāju klāt, domāju, varbūt varu izslēgt lukturus, lai automašīnai neizlādējas akumulators, bet nesapratu, kuri slēdži jāslēdz. Tikmēr blakus piebrauca kāds vīrietis, nodomāju, viņš jau gan zinās un varēs palīdzēt. Uzrunāju viņu un palūdzu palīdzēt, bet viņš tikai pateica: „Nav mana mašīna, nav mana darīšana,” stāsta Velta.

Liene Siliņa, strādā ziedu fabrikā: – Zinu, ka ar to ir lielas problēmas. Kuldīgā ir ļoti augsta īres maksa. Nezinu, cik būtu normāla cena, bet mani draugi šeit īrēja trīsistabu dzīvokli par 250 eiro, kas ir tikpat, cik Rīgā. Viņi gribētu nopirkt šeit trīsistabu dzīvokli, bet nav piedāvājuma. Pati dzīvoju ārzemēs, bet savu dzīvokli neizīrējam, jo kādreiz atgriezīsimies.

Aiga Manfelde, bērnu darza audzinātāja: – Pašiem ir savs dzīvoklis, nezinu, kāda ir situācija, jo arī tuviniekiem ir savi dzīvokļi. Esmu no Alsungas, tur ar īres dzīvokļiem ir diezgan švaki. Ik pa laikam jau ir kāds, kas meklē, bet piedāvājums ir mazs. Ja man būtu lieks dzīvoklis, es to drīzāk pārdošu, nevis izīrētu.

Arvīds Pelēkais, mežstrādnieks, traktorists: – Nav bijusi tāda vajadzība. Draugs gribēja īrēt dzīvokli, bet viegli negāja. Problēma ir tā, ka izīrētāji prasa augstu maksu, bet īrnieki to nevar samaksāt. Draugs galu galā dabūja lētu dzīvokli, bet bez ērtībām. Lielas izvēles nav, un, visticamāk, vairs nebūs. Staigājot pa Kuldīgu, skatos, ka tik daudz māju un dzīvokļu tukši, kurus varētu atjaunot, bet, vai būs, kas maksā? Ja cilvēkam ir minimālā alga un jāmaksā 200 eiro īre, tas ir smagi.

Antra Grīnberga, Madaras Salas foto

Kādi būs satiksmes uzlabojumi

Kuldīgas novada domes transporta komisija izskatījusi iedzīvotāju un uzņēmumu ierosinājumus par drošu satiksmi pilsētā, daļu pieņemot, daļu noraidot.

PIETURA BŪS LEGĀLA

Atkārtoti skatīts lūgums par pagaidu autobusa pieturvietu pie Dzirnāvu un Sūru ielas krustojuma, kamēr tiek pārbūvēta Jelgavas iela. Tam piekritis arī pasažieru pārvadātājs *Tukuma auto*. Aprīļa sēdē ierosinājums netika atbalstīts, jo Sūru ielā tagad ir liels transporta noslogojums – tā kļūvusi par galveno apvedceļu. Tad speciālisti neieteica satiksmi apgrūtināt vēl vairāk. Tajā pašā laikā novērots, ka autobusi šajā vietā tomēr apstājas, lai pasažierus uzņemtu vai izsēdinātu. Lai tas būtu oficiāli, šoreiz lūgums atbalstīts.

LŪGS POLICIJU KONTROLĒT

Tāpat lielās rekonstrukcijas dēļ noslogota kļūvusi Avotu un Novadu iela Putnudzā. Iedzīvotāji no Avotu ielas sūdzas, ka automašīnas brauc lielā ātrumā, saceļot putekļu mākoņus. *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* šo ielu regulāri greiderē, tajā izkaisīts materiāls pret putekļiem, tāpēc komisija nolēma, ka ceļazīmi *Dzīvojamā zona* tur nevajag

ierīkot, kā iedzīvotāji to lūguši, lai braukšanas ātrumu samazinātu. Taču Valsts policijas Kuldīgas iecirknim tiks lūgts gan Avotu, gan Novadu ielā pastiprināti kontrolēt satiksmi.

PIE IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒM VAJAG

Savukārt asfaltētajā Valciņu ielā Pārvēntā jau labu laiku ir zīme *Dzīvojamā zona*, bet ar to esot par maz. Iedzīvotāji ziņo, ka tur tik un tā tiek braukts ar tādu ātrumu, kas lielāks par atļautajiem 20 km/h, turklāt agresīvi. Tāpēc lūgts ierīkot ātrumvalni. Bet tas netika atbalstīts. Komisija sprieda, ka zīme *Dzīvojamā zona* būtībā neatbilst situācijai. Labāk tur būtu noteikt zonu ar maksimālā ātruma ierobežojumu (30 km/h), kā tas ir vecpilsētā un vairākos privātmāju rajonos. Policistiem lūgts pastiprināti kontrolēt arī Valciņu ielu.

Toties konceptuāli atbalstīts ātrumvalnis Ziedu ielā pie bērnu dārza *Ābelīte*. Tur atļautais ātrums ir 30 km/h, satiksme intensīva, īpaši darba laikā. Novērots, ka autovadītāji satiksmes

Ziedu ielā pie bērnu dārza *Ābelīte* turpmāk būs ātrumvalnis. Šobrīd tur zīme ar 30 km/h ir tikai no Skrudas ielas puses, bet no Sūru ielas tādas nav, toties ir zīme *Iebraukt aizliegts*, kas stājas spēkā pēc 300 m, kā arī aizliegums braukt kravas automobiļiem. Pašvaldība gatavojas būvēt papildu stāvlaukumu, jo bērnu vecāki automašīnas novieto krustām šķērsām, daļēji pat uz brauktuves, radot ļoti nedrošu situāciju.

noteikumus bieži pārkāpj. Pašvaldība sākusī projektu, lai pie *Ābelītes* izveidotu stāvvietu. Satiksmes drošības labad jāizvērtē iespēja ie-

rīkot ātrumvalni, turklāt uz visām ielām, kurās atrodas izglītības iestādes.

Dainas Tafelberga teksts un foto

Meklēs nomnieku muižai un aicinās izpirkt no pašvaldības īrētos dzīvokļus

Par Īvandes muižas nomas izsoles nosacījumiem un pašvaldībai piederošo dzīvokļu apsaimniekošanu runāja Kuldīgas novada domē uzņēmēju atbalsta komisijas sēdē.

Pašvaldības priekšsēde Inga Bērziņa informēja, ka līdz ar to, ka ar iepriekšējo muižas apsaimniekotāju saistības pārtrauktas, tiek izstrādāti jauni 6,8 ha un četru ēku īpašuma nomas nosacījumi. Pirmais kritērijs, ko vērtēs kandidātu iesniegtajos apsaimniekošanas plānos, būs reģionā ino-

vatīva un ilgtermiņā dzīvotspējīga tūrisma produkta piedāvājums. Otrs kritērijs – solītā cena. Tāpat izvērtēts tiks iespējamā iznomātāja prognozētais investīciju plāns un finanšu līdzekļu pieejamības esamība. Arī pieredze īpašumu un kultūras pieminekļu apsaimniekošanā būs kā priekšrocība nomas kandidātam.

Pašvaldība iecerējusi, ka sākotnēji ēkā joprojām būs divi saimnieki – jaunais īpašuma iznomātājs un pagasta pārvalde, bet ar laiku pagasta pārvaldei varētu meklēt jaunas telpas, lai iznomātājs varētu realizēt ilgtermiņa plānus un būtu ieinteresēts īpašuma vērtību celt. Izskanēja ideja līgumā paredzēt iznomāšanu uz diviem, pieciem un 30 gadiem. Vienojās par pēdējo variantu

ar nosacījumu, ka ir līguma nosacījumu izvērtēšanas starpposmi.

Par dzīvokļiem novadā SIA *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* valdes priekšsēdis Pēteris Gobzemis informēja, ka pašvaldībai pieder ap 1200 dzīvokļu, tostarp 410 pilsētā. 60% no Kuldīgā piederošajiem ir ar beztermiņa īri, jo cilvēki nav izmantojuši iespēju privatizēt. Īres maksa par kvadrātmetru ir ap 0,20 centiem, kas neatbilst dzīvokļu īres tirgus cenām. Komisijā sprieda, ka tuvākajā laikā šādu dzīvokļu īrniekiem tiks izsūtīts piedāvājums par pirmpirkuma tiesībām un mājokļa privatizāciju, vienlaikus informējot, ka īres maksa pakāpeniski vairākos gados tiks paaugstināta atbilstoši īres tirgus cenām.

Jolanta Hercenberga

Darīs visu iespējamo, lai noziegumu atklātu

Pēc notikuma 13. maija naktī, kad Kuldīgā nodedzināja vietējo uzņēmēju – Ciņu ģimenes – divas automašīnas, Kuldīgas novada domes priekšsēde Inga Bērziņa ar iekšlietu ministru Sandi Ģirģenu un Valsts policijas priekšnieku Intu Ķuzi pagājušajā piektdienā pārrunāja drošības jautājumus pilsētā.

I. Bērziņa lūdza drīzu tikšanos ar ministru, jo notikums satraucis iedzīvotājus. Ciņu ģimenei tajā pat naktī arī Sabilē nodedzināja divas automašīnas. Tik vērienīga ļaunprātība pret vienu uzņēmēju radījusi plašu rezonansi vietējā sabiedrībā.

I. Ķuzis sacīja, ka kriminālprocesa izmeklēšanā ir izvirzītas notikušā iespējamās versijas. Kuldīgas pašvaldības policijas videokamerās redzamais norādot, ka iespējama ļaunprātīga automašīnu

aizdedzināšana, kas izraisīja arī Baznīcas ielā 7 vecākās koka ēkas Kurzemē aizdegšanos. Tiekot darīts viss iespējamais, lai noziegums pēc iespējas ātrāk tiktu atklāts, un iedzīvotājiem satraukumam pamata neesot.

I. Bērziņa sacīja, ka pašvaldībai iedzīvotāju drošība ir prioritāte. Tika pārrunātas potenciālās iespējas drošības uzlabošanā pilsētā un novadā. Ministrs norādīja, ka nepieciešamības gadījumā tiks lemts par drošības pasākumiem.

Pēc grāmatām bez ārsta zīmes

Turpmāk jebkurš cilvēks, kam ir grūtības ar rakstītā teksta uztveršanu, bet grib lasīt grāmatas, var pieprasīt ierunātās grāmatas jebkurā Kuldīgas novada bibliotēkā. Tās tiks pieprasītas no neredzīgo bibliotēkas.

Līdz šim cilvēkiem, kuriem ir problēmas ar lasīšanu – vājredzība, disleksija, nespēja noturēt grāmatu rokās u.c. – vajadzēja iesniegt ārsta zīmi, lai Kuldīgas galvenā bibliotēka grāmatas varētu pieprasīt. Tagad izdarītas izmaiņas bibliotēkas lietošanas noteikumos – ārsta apliecinājums vairs nav vajadzīgs. Bibliotēkas lietotāju pienākumos ierakstīts papildinājums, ka viņi nedrīkst šo grāmatu saturu kopēt vai kā citādi pavairot.

MEDIĶI INFORMĒ

Stāsta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Kurzemes reģionālā centra statistiķe Baiba Būvmeistere.

Dzērumā tikai vīrieši

Kuldīgas, Alsungas un Skrudas novadā no 10. līdz 17. maijam mediķiem bijuši 66 izsaukumi. Hospitalizēti 35 pacienti, no tiem pieci bērni. 11 vīrieši bijuši alkohola reibumā. Notikušas sešas krimināltraumas, bijis arī viens transporta negadījums, pēc kura cietušais nogādāts slimnīcā. Ārstniecības iestādē nonākuši arī pieci cilvēki ar sadzīves traumām.

VALSTS POLICIJA ZIŅO

Iespējamais sods par nēgu zveju – 51 880 eiro

Kriminālprocess par patvaļīgu nēgu zvejošanu ar aizliegtiem rīkiem Ventas rumbā Valsts policijas (VP) Kuldīgas iecirkņa kriminālpolīcijas nodaļā izmeklēts, un lieta nodota prokuratūrā kriminālvajāšanas sākšanai pret 1991. un 1998. gadā dzimušiem vīriešiem.

Pērn no 21. uz 22. aprīli ap vieniem naktī VP aizturēja divus maluzvejniekus, kuri ar pašrocīgi izgatavotu speciālu rīku nēgu ķeršanai, kas līdzinās mardam, bija nozvejojuši 323 nēgus. Tika atrasta arī slēptuve ar iepriekš nozvejotiem 974 nēgiem.

Nēgu zvejas lieguma laikā sods par katru ir 40 eiro, līdz ar to Valsts vides dienestam nodarītais zaudējums par nozvejotajiem 1297 nēgiem ir 51 880 eiro. Tika ierosināts kriminālprocess.

VP pārstāve Madara Šeršņova informē, ka vecākais no vīriešiem jau iepriekš bija nonācis policijas redzeslokā, bet otrs – pirmoreiz. Saskaņā ar Krimināllikumu, par šādu noziegumu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu. Sodu noteiks tiesa.

Jolanta Hercenberga

Pieejamāk apmeklētājiem

Kuldīgas komunālo pakalpojumu (KKP) speciālisti šopavas ar kļuvi pieejamāki arī vecākiem ļaudīm un apmeklētājiem ar kustību traucējumiem – klientu apkalpošanas zāle Pilsētas laukumā 2 iekārtota pirmajā stāvā.

Klientu apkalpošanas speciāliste Ksenija Eidemane teic, ka apmeklētāju reakcija esot dažāda: „Gadās, ka arī tie, kuri pirms tam sūdzējās, ka grūti uzkāpt pa kāpnēm, to dara vēl joprojām, mums pat paskrienot garām. Bet esam dzirdējuši arī atzinību. Jau pirmajās dienās bija viens cilvēks platā ratiņkrēslā. Viņam atvērām abas durvju vērtnes. Bet citu dienu klients šaurākā ratiņkrēslā tika ar visu galā pats. Ir nākušas māmiņas ar mazuļiem ratiņos.”

KKP vadītājs Pēteris Gobzemis pastāstīja, ka viss darīts abpusējam ērtībām: „Cilvēks atnāk šeit, izstāsta vajadzību. Ja speciālistu vajadzēs, viņš vai nu nonāks lejā, vai aicināsim cilvēku augšā. Daļēji cilvēki ir neapmierināti ar to, ka speciālistiem ir pieņemšanas laiks. Tas tādēļ, lai visi varētu organizēt savu darbu – ne tikai sazināties ar apmeklētājiem, bet arī kārtot dokumentus, doties izbraukumos. Tādēļ aicinām klientus pieteikties pa tālruni, lai vienos par konkrētu laiku.”

K.Eidemane pieņemšanas ir arī atbildēt uz klientu zvaniem pa to tālruņa numuru, par kuru parasti ir visvairāk sūdzību kā par nesazvanāmu. „Cenšos paskaidrot, ka nevajag man piecas

Kuldīgas komunālo pakalpojumu klientu apkalpošanas zālē apmeklētājus sagaida Ksenija Eidemane un Rita Jansone.

KKP speciālistu pieņemšanas laiks:
pirmdienās no 14.00 līdz 18.00,
ceturtdienās no 9.00 līdz 12.00.
 Pieteikšanās pa tālr. 63321963.

minūtes izteikt neapmierinātību, ka numurs nav sazvanāms. To piecu minūšu laikā zvana vēl 10 klientu, kuri atkal ir sašutuši, ka tālrunis aizņemts,” K.Eidemane lūdz visus būt saprotošiem. P.Gobzemis rosina pēc iespējas biežāk savus jautājumus uzdot e-pastā.

No mācību centra BUTS uzņēmumā praksē ir Rita Jansone, šobrīd arī viņa strādā klientu apkalpošanas

zālē. „Pieņemam praktikantus no visurienes. Vienmēr cenšamies dot viņiem īstus darbus, lai cilvēki varētu kaut ko iemācīties. Rita ir arī strādājusi ar dokumentiem, daudz palīdzēja tirgus organizēšanā pasākumā *Lido zivis*, darījusi arī citas lietas,” teic P.Gobzemis.

Inguna Spuleniece
Antras Grīnbergas foto

Kā attīstīties reģionālajiem centriem

Latvijas reģionālo centru – vidēji lielo pilsētu – attīstība saistīta ar ciešāku, uz mērķi orientētu sadarbību starp uzņēmējiem, iedzīvotājiem un pašvaldību. Šādas atziņas Liepājā paustas konferencē *Tautsaimniecības izaugsme digitalizācijas laikmetā. Latvijas attīstības centru iespējas un izaicinājumi*.

Nākotnes darbavietas koncentrēties lielākoties pilsētās, sacīja vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Juris Pūce, norādot: Latvija savos attīstības plānos allaž uzsvērusi, ka jāsekmē attīstības centru izaugsme. Diemžēl tas vienmēr nav īstenojies: „Drosmīgu lēmumu pieņemšanai traucējis institūciju vājums, jo pašu izstrādāto stratēģiju realizācijā neesam noturīgi, zaudējot īstermiņa kārdinājumu priekšā.”

Nav obligāti jādzīvo pilsētā, lai aktīvi piedalītos ekonomiskajā dzīvē, uzsvēra cits runātājs – Latvijas Universitātes (LU) profesors Mārcis Auziņš. Proti, tehnoloģijas

ļauj strādāt attālināti, tomēr dzīve attālināti iespējama tikai daļēji, jo: „Diez vai tuvākajā nākotnē redzēsim, piemēram, digitālos bērnu dārzus, arī medicīnā visu nevar izdarīt digitāli.”

Forumā runātāji uzsvēra digitālās iespējas pilsētu attīstībā, paplašinot šādus pakalpojumus iedzīvotājiem un uzņēmējiem, lai celtu produktivitāti un palielinātu kopējo efektivitāti, tā savu pilsētu padarot par vietu, kurā uzņēmēji vienā reģionā var konkurēt ar cita reģiona uzņēmējiem. Vairāki runātāji iezīmēja viedās pilsētas aprises, kas paredz kompleksu digitālu pieeju un procesu integrāciju, mākslīgā intelekta un dažādu datu izmantošanu, tā panākot, ka pilsētas pārvaldība ir efektīva un atbilst iedzīvotāju vajadzībām. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas valsts sekretāra vietnieks IKT jautājumos Edmunds Beļskis uzsvēra, ka digitālie pakalpojumi palīdz samazināt nelietderīgu izdevumus

gan pašvaldībām, gan uzņēmējiem.

Lūk, daži Liepājas uzņēmumu digitālās transformācijas piemēri. Piemēram, banku sektorā ik gadu filiāļu tiešo apmeklējumu skaits samazinās par 30% un pieaug interneta pakalpojumi. Būvniecības piemērā parādīts, ka tehnoloģijas palielina ražošanas efektivitāti, u.tml.

Vairāki uzsvēra nepieciešamību pilsētas padarīt vairāk starptautiskas, pastiprinot angļu valodas mācības un lietojumu ārvalstu sakaru attīstībai. Tika uzsvērtā arī nepieciešamība veidot pilsētas unikālo identitāti un zīmolu. Tāpat aktualizēti aspekti nevienlīdzīgai attīstībai dažādās Latvijas vietās un tās draudi sekmīgai novadu attīstībai.

Konferenci organizēja biedrība *Latvijas formula 2050* sadarbībā ar LU, Pārresoru koordinācijas centru un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju.

Dina Poriņa

Jāiet un jādara!

„Iedvesmojoši. Tas palīdz neatkāpties no idejas. Ieguvu ieteikumus, kā iet uz mērķi un pamazām to realizēt. Galvenais ir nesēdēt malā – jāiet un jādara!” tā Kuldīgā pēc novada jauniešu, domes un biedrības *Latvijas mazpulki* tikšanās projektā *Uzdrikties iesaistīties!* secināja kāds dalībnieks.

Biedrības koordinatore Elīna Jogure pastāstīja: „Vēlamies pievērst jauniešu uzmanību viņu kā jaunu Eiropas Savienības, valsts un novada iedzīvotāju tiesībām. Mudinām tās aizstāvēt un uzdrošināties ar novada lēmumu pieņēmējiem diskutēt par pārmaiņām, kādas viņi vēlētos, lai vide būtu jauniešiem draudzīgāka un saprotamāka. Sarunas bija svarīgas, lai mudinātu jauniešus vairāk darīt savai dzīvesvietai vajadzīgo un tā kopā dzīvi uzlabot.”

Dienas pirmā daļa aizvadīta jauniešu mājā kopā ar bijušo kuldīdznieku, pašizaugsmes centra *Spīkiizi* vadītāju, grāmatu autoru Āri Birzi, runājot par jauniešu tiesībām līdzdarboties un saturīgi pavadīt brīvo laiku. Apspriesti mērķi

un motivācija, idejas, ko ieviest kopā ar pašvaldību, kā arī citas svarīgas tēmas. Pēc tam jaunieši devās uz novada domi prezentēt idejas, kas radušās rīta nodarbībās, kā arī spriest par savām iespējām un tiesībām.

„Varēja secināt, ka komunikācija ar jauniešiem novadā ir laba un bieža,” uzskata E.Jogure. „Tomēr jāturpina meklēt vēl efektīvāki rīki, kā viņus informēt un sasniegt. Viens no domes pārstāvjiem atzina, ka ticot – Kuldīgās jaunieši uzdrīkstēsies iesaistīties. Tikšanās bija nozīmīga abām pusēm, jo domes pārstāvji varēja jauniešus informēt par tādām iespējām, kuras tie nebija pamanījuši, turpretim viņi varēja sniegt ieskatu, ko tad īsti mūsdienīgs cilvēks vēlētos savā novadā redzēt.”

E.Jogure arī citēja jauniešu atziņas, ka pasākums bijis vērtīgs, devis atbildes uz daudziem jautājumiem un ka idejas vajag turpināt papildināt un apvienot.

Diskusija *Uzdrikties iesaistīties!* notiks vēl piecos citos novados.

Justīne Smilga

Vērtēs labākos mežus

Sākusies pieteikšanās Latvijas Meža īpašnieku biedrības konkursam *Sakoptākais mežs 2019*.

Konkurss vienlaikus ir nozāres gada balvas *Zelta čiekurs* kategorija par ilgtspējīgu saimniekošanu. Tas notiek jau trešo gadu, lai veicinātu ne tikai labu apsaimniekošanu, bet arī sabiedrības izpratni par lauku kultūrvides saglabāšanu. Tiek vērtēts meža īpašnieku ieguldījums produktīvu un noturīgu audžu izveidē, kopšanas metodes, infrastruktūra, zinātniski pamatotu

metožu izmantojums, ainavas elementi, kā arī sadarbība ar kaimiņiem un pašvaldību. Biedrības balvas: dāvanu kartes stādu iegādei, motorinstrumentu jaunaudžu kopšanai. Trīs visaugstāk novērtētie īpašnieki tiks nominēti *Zelta čiekuram*. Līdz 28. jūnijam pieteikumu par savu vai cita īpašumu var iesniegt ikviena juridiska vai fiziska persona, tostarp pašvaldība, kooperatīvs vai biedrība. Informācija: www.mezaipasnieki.lv.

Daina Tafelberga

Ciemgaļu mežābele gaida ciemos

23. maijā 12.00 Turlavas pagastā pie trīssimtgadīgās Ciemgaļu mežābeles piekto gadu būs plenērs radošā gaisotnē, un dalībnieki savu artavu var pieteikt pa tālruni 26547522 bibliotēkas vadītājai Sandrai Brantevicai.

Viņa pastāstīja, ka pasākuma mērķis ir saglabāt, iemūžināt un popularizēt ceturto dižāko ābeli Latvijā: „Aicināti dabas draugi un radoši cilvēki. Pērn maijā pēc plenēra mežābeles vainagā lielākie zari aplūza, toties sen atlūzušais žuburs (stara) iesakņojies, un spēcīgās atvases zied un briedina ābolus.”

Inguna Spuleniece

Ciemgaļu mežābele

• 1986. gada vasarā to atklāja sikspārņu pētniece Ināra Rūce, koka sugu noteica Latvijas Universitātes profesors Voldemārs Langenfelds. Togad dabas pētnieks Guntis Eņiņš to uzņēmēja 18. novembrī, dodot šādu vārdu.

• Stumbra apkārtmērs – 3,67 m (2016. gada 26. maijā G.Eniņa un Daiņa Šmita mērījums), augstums – 11,5 m (nosacīti).

Inga Anglijā īsteno senlološu ideju

Kādreizējā kuldīdzniece INGA SPROĢE, savulaik šeit pazīstama kā dīdžejs un diskotēku festivālu organizatore, gandrīz 30 gadus dzīvo ārzemēs. Aizbrauca nevis peļņā, bet jaunu izaicinājumu meklējumos. Drīz mītnes valstī Anglijā, Ņūkāslas pilsētā, kopā ar draudzeni Kristīni vērs vaļā savu kafejnīcu.

Nesen viņa apciemoja savu mammu Kuldīgā. Tikāties kafejnīcā *Kursas zeme*, kur, ieradusies mazliet iepriekš, Inga ar viesmīli jau bija sākusi spraigu sarunu par labu kafiju.

Kad un kāpēc no Latvijas aizbrauci?

Aizbraucu uz Vāciju 1991. gadā – Vides aizsardzības kluba prezidents Arvīds Ulme ieteica paskatīties, kā dzīvo pasaulē (Atmodas laikā Inga šajā nevalstiskajā organizācijā darbojās – aut.). 2003. gadā atgriezās un strādāja *Kurzemes Radio*. 2005. gadā devos uz Angliju un dzīvoju tur joprojām.

Vācijā apmetos Baltijas kristīgo studentu centrā. Sāku strādāt lielā virtuvē par palīgu. Nekad tādu darbu nebiju darījusi, un mācīties par pavāri pat domas nebija. Tas vienkārši bija tāds nejaus *Hop!* gājiens. Taču izrādījās, ka man tas darbs patīk un padodas. Galvenā pavāre Dina teica, lai eju mācīties. Tā arī darīju: atbraucu uz Kuldīgu, lai arodskolā neklātienē pabeigtu kursus, un braucu atpakaļ jau ar pavāra diplomu. Patiesībā kopš tā laika galvā virmoja ideja par savu kafejnīcu, par vietni, ko pati veidoju. Taču ilgus gadus nepietika spēka un finanšu. Vācijā vispār neuzdrošinātos to darīt – tad domāju, ka drīzāk Latvijā. Savukārt Anglijā sākumā nebija tādu draugu, kuri šādu ideju atbalstītu.

Meklēji vai nejausi paši uzradās?

Drīzāk nejausi. Uz Ņūkāslu pārcēlās kādreizējā rīdziniece Kristīne, kura bija dzīvojuši Īstbornā. Viņa ideju uztvēra ar sajūsmu. Kristīne studējusi mārketingu, un tas bija liels atbalsts, jo es pati ar biznesa plāniem galā netiktu, savukārt sveša profesionāļa pakalpojums maksā milzu naudu. Tā sākām, dabūjām no valsts arī nelielu kredītu. Atradām vietu, kur kāds ungārs bija biznesu sācis ar pīrādziņiem, picām un automāta kafiju, bet viņam nevedās. Varbūt tāpēc, ka nebija ielicis izdomu. Gājām vai ik dienu skatīties, kas tur notiek, līdz sapratām, ka nenotiek nekas. Ungārs bankrotēja, un telpas dabūjām mēs. Sākās milzu darbs, lai ēdnīcas izskata vietu pārveidotu par mūsu iedomātā dizaina kafejnīcu. Netaisījām neko glauņu, bet tādu kā hipsteru vietu, kas veidota no daudzām senām lietām, taču nav raiba, drīzāk askētiska. Arī remontam nepirkām dārgus jaunus materiālus, bet meklējām vecus dēļus. Turklāt visu darījām paši. Draugi daudz palīdzēja. Un arī turpmāk palīdzēs, jo ideju mums netrūkst.

„Kuldīga man patīk ar savu originalitāti, taču nezinu, ko es te varētu darīt,” atzīst bijusī kuldīdzniece Inga Sproģe.

Zinu, ka kafija būs laba, jo par to esi daudz interesējies, apmeklējusi seminārus. Kā ar ēdieniem – vai pelēkie zirņi un sklandrausi būs?

Ar latviešu ēdieniem Anglijā aizrauties nevar. Taču spēka pīrāgi gan būs. Britiem ļoti garšo bekons – katru rītu visi to *stopē* iekšā. Pīrāgos jau arī ir bekons, vienīgi rauga mīkla nav tik populāra. Tomēr, kad tirgū strādāju dārzenus noliktavā, kur produkciju gatavo restorāniem, ļoti bieži cepu un britu kolēģiem nesu latviskos pīrādziņus – viņiem ļoti garšo.

Kāds ir tavs pamatdarbs?

Es un Kristīne strādājam par tā sauktajiem *support worker**. Tie ir cilvēki, kuri pieskata invalīdus vai vecākus, dzīvodami pie viņiem mājā diennakti vai divas nedēļas. Tā nav sociālā aprūpe pierastajā nozīmē, kad jāmazgā un jāapkopj. Tā ir laika pavadīšana ar šiem cilvēkiem: viņi jāpavada uz kafejnīcu vai kino, ja viņš var kustēties; jāpasniedz krūzīte, ja pats nevar paņemt. Mana kliente ir mākslas skolotāja, kura 31 gada vecumā savā dzīvoklī remonta laikā saindējās ar indīgiem celtniecības materiāliem un jau ilgus gadus ir paralizēta. Kristīnes klients ir

bijušais trompetists, kurš spēlēja kopā ar Adelu un citiem pazīstamiem mūziķiem. Cietis autoavārijā, uz mūžu palicis ratīnkrēslā, bet ar traumētajiem pirkstiem joprojām spiež trompetes taustiņus. Viņš arī veido grupas mūziķiem invalīdiem. Tas ir tāds sociālais projekts, ko gribam piesaistīt savai hipsteru vietai, kad plašākai publikai kafejnīca slēgta.

Vai savā ziņā šī ideja nelīdzinās zaļajai kafejnīcai, ko 90. gadu sākumā Vides aizsardzības klubam Kuldīgā neizdevās realizēt?

Jā, tas sasaistās gan filozofiski, gan praktiski. Mums būs zaļu tējas – nav daudz vietu, kur tādas ir. Nopietni domāsim par to, lai produkti būtu dabiskāki. Angļu publika sākusi to novērtēt, jo industriālā pārtika daudziem radījusi veselības problēmas.

Vai izaicinājumi tevi nebedē?

Patiesībā nemaz tik daudz to nav bijis. Iespējams, ka baidos. Bet neuztraucos, ja blakus ir otrs cilvēks, kurš atbalsta, un ja redzu, ka viss notiek ne tikai vārdos, bet arī darbos. Netiek taču kaut kas milzīgs upurēts.

Ko vēl esi darījis ilgajos

gados ārvalstīs?

Anglijā pamēģināju strādāt itāļu restorānā lielā metro iepirkumu centrā. Tāds darbs tā kā autopilotā man nepatika: ņem to, liec šito, padod tālāk. Pēc tam ilgus gadus nostrādāju uzņēmumā, kas sagatavo produktus: burkānu lodītes, gaļas rullīšus un citus. Pavāriem atliek tikai ielikt tos krāsni. Diezgan radošs darbs – varēja improvizēt. Tas bija *family business*** un mēs visi jutāmies kā ģimenes locekļi. Diemžēl uzņēmums izjuka. Tad nokļuvu lielā bāzē, kur ienāk augļi un dārzeni no visas pasaules. Tur tos pakoja, lai sūtītu uz restorāniem pa visu Angliju. Darbs patika, bet tad kāds cits uzņēmējs pierunāja pāriet uz līdzīgu uzņēmumu, kurā ir komfortablāki apstākļi. Diemžēl tur mani sāka apcelt, atlaižot citus atvaļinājumā, līdz man vienai bija jāpalkalpo 50 pasūtītāji. Pussešos rītā beidzu darbu, mājās iekritu gultā un nogulēju līdz nākamajai maiņai. Draugi aicināja kaut kur aiziet vai aizbraukt, bet es noguruma dēļ nespēju.

Tad draudzene teica, lai beidzu muļķoties, jo ir atbalsta darbinieka vieta. Darbs nav grūts, bet dažreiz rada psiholoģisku slodzi. Tas atkarīgs no klienta. Manējā ir inteliģenta sieviete, bet ar saviem ieradumiem. Piemēram, es nekad nezinu, cikos viņa ies gulēt. Reizēm nomodā jābūt visu nakti. Otrs apgrūtinājums: nesajukt prātā, kad viņai sākas kaprīzes. Tomēr manā pieredzē šī ir vienīgā vieta, kur nauda nāk tik viegli, jo Anglijā slimajiem cilvēkiem valsts palīdz daudz.

Izklausās, ka tev ar darba devējiem laimējies.

Taisnība. Bet svarīgi, kāda pašam attieksme. Ja aizbrauc strādāt, neiemācies valodu, dzīvo savā latviešu komūnā, tad negaidi, ka tevi pieņems citi! Kā darba devējs var būt laipns, ja tu ar viņu nerunā? Varbūt pat nodomā, ka tu savā valodā par viņu iesmeji. Ja gribi ilgi dzīvot svešā zemē, jābūt elastīgam.

Kā pavadi brīvo laiku?

Ar draugiem daudz ceļojam, apmeklējam koncertus, teātri, izstādes vai tāpat apskatām citas pilsētas. Mani interesē kafijas festivāli un tas, kas saistīts ar kafejnīcas veidošanu. Es neprotu

iesēsties tikai darbā un darbā vien.

Vai diskotēkā arī vēl uzspēlē?

Nopirku dārgu profesionālo aparatūru, gadu ņemos, lai iegūtu mūzikas bāzi: veikalos pirkto ierakstus, gāju uz bibliotēku, mikšēju. Tagad man ir liels bloks ar ieskicētām programmām. Pirms dažiem gadiem biju Skrundas diskotēkas *Kurši* atmiņu ballītē – uzspēlēju kā kādreiz. Bet publiskas uzstāšanās mani vairs neinteresē, un tā aparatūra stāv. Reizēm gan savam priekam pamiksēju, lai neaizmirstas, kā to dara. Nevar jau zināt, kā dzīve izvērsās. Varbūt izdosies kafejnīcu paplašināt un būs vieta un laiks diskotēkai.

Vai pasaule, ko brauci skatīt, nav mainījusi tavu mūzikas gaumi?

Katram laikam ir sava labākā mūzika, bet man joprojām neaizmirstami ir 80. gadi. Jaunais šķiet tāds viendienīgs. Fenomeni tik bieži nerodas – var mēģināt tos atkārtot, bet tas jau vairs nav tas.

Vai esi svešajā vidē iedzīvojušies un atpakaļ uz Latviju nevelk?

Jā. Protams, žēl, ka mamma ir viena, veselība viņai nav vairs laba, bet es nevaru būt kopā. Tas arī vienīgais. Pavadot šeit dažas dienas, jūtu, ka kaut kā trūkst. Laikam traucē tas, ka cilvēki šeit neizskatās brīvi – ir tādi kā nopiesti. Kuldīga man patīk ar savu originalitāti, taču nezinu, ko es te varētu darīt. Grūti iedomāties, ka, izņemot tūristus, vakaros ielās cilvēku te nav. Taču burzmainajā Rīgā nekad neesmu labi jutusies.

Par breksitu nedomāju, vai tas manā dzīvē ko mainīs. Vienmēr var atrast vietu un darbu. Man draugi latvieši ir Spānijā, Vācijā. Drīzāk uztrauc tas, par ko paši briti nedomā, izstājoties no Eiropas Savienības. Dzīve viņiem kļūst dārgāka, un pie tā viņi nav raduši. Kas strādās, ja viesstrādnieki vairs nebrauks?

Vai uz Eiropas Parlamenta vēlēšanām iesi?

Droši vien, kaut gan kafejnīcas dēļ var pietrūkt laika, jo iecirknis ir tālu. Zinu, ka daudzi ir pesimistiski, jo tās astoņas deputātu vietas tāpat neko nemaina. Man gan šķiet, ka ir jāpiedalās.

* Atbalsta darbinieks (angļu val.)

** Ģimenes bizness (angļu val.)

Eiropas parlamenta vēlēšanas. Kāpēc tās svarīgas?

25. maijā Latvijā notiks Eiropas Parlamenta vēlēšanas. Kurzemnieks līdz tām iepazīstinās ar partiju kandidātiem: gan tiem, kuri par deputātiem vēlas kļūt atkārtoti, gan tiem, kuri piedalās pirmo reizi. Kāda ir viņu motivācija? Kādas ieceres? Kādas ir zināšanas un pieredze politikā?

Kā saprast, par ko balsot

Eiropas Parlamenta (EP) vēlēšanās par astoņām deputātu vietām cīnīsies 16 partijas un 246 kandidāti (vairāk nekā 30 uz vienu vietu). Pieredze liecina, ka EP vēlēšanās balsotāju izvēli lielākoties nosaka nevis politisko spēku vai programmu vērtējums, bet cilvēku personība.

Latvijas Universitātes profesore Žaneta Ozoliņa, biedrības *Eiropas kustība Latvijā* prezidents Andris Gobiņš un politoloģe, domnīcas *Providus* direktore Iveta Kažoka kā izvēles kritērijus norāda gan kandidātu pieredzi, gan personiskās īpašības un prasmes, gan izaugsmes potenciālu darbā EP. Un, jo lielāka ir deputāta ietekme uz lēmumu pieņemšanu, jo labākas izredzes īstenot savus politiskos mērķus, par kuriem savukārt balsojuši viņa vēlētaji.

Viens no būtiskākajiem rādītājiem ir politiskā grupa, kurai deputāts pievienojas. Jo tā lielāka, jo lielāka ietekme, atzīst eksperti. Patlaban no astoņām grupām EP lielākā un ietekmīgākā ar 217 vietām no 751 ir labēji centriskā Eiropas Tautas partijas (Kristīgo demokrātu) grupa. Tai ar 186 deputātiem seko kreisi centriskā Eiropas Sociālistu un demokrātu progresīvās alianses grupa. Trešais plašāk pārstāvētais politiskais spēks ar 76 mandātiem ir par mēreni eiroseptisku uzskatītā Eiropas Konservatīvo un reformistu grupa. Liela grupa nozīmē lielu pazīšanās loku, taču neliela grupā deputātam ir labākas izredzes tajā nonākt vadošās pozīcijās, komentē I. Kažoka.

Kā vērtēt kandidātus

■ Nozīmīgākās priekšrocības ir zināšanas un pieredze Eiropas Savienības lietās, svešvalodu prasme, komunikācija un mērķtiecība.

■ EP daudz vairāk nekā Latvijā no deputāta tiek prasīts skaidri iestāties par noteiktām vērtībām.

■ Deputātam jātiecas un jārunā gan ar lēmumu gatavotājiem, gan pieņēmējiem.

■ Lielākā daļa eiroparlamentāriešu ir vīrieši, tāpēc labākas izredzes nonākt atbildīgā amatā ir sievietēm, sevišķi savas jomas speciālistēm.

(Avots: *LVportāls.lv*)

Kā top ES likumi

Eiropas Savienības (ES) likumus daudzās jomās kopā pieņem abi tās likumdevēji: Eiropas Parlaments (EP) un ES Padome jeb dalībvalstu ministri.

Padomes darbu šīgada pirmajā pusē vada Rumānija (2015. gada pirmajā pusē vadīja Latvija). ES likumi pēc tam ir pamats dalībvalstu nacionālajiem likumiem. Piemēram, Latvijā līdz pat 80% likumu balsīti ES nolemtajā.

Lai arī Eiropas Komisija (EK) ir vienīgā Eiropas likumu iniciatore, parlamentam var norādīt, kādi tiesību akti būtu vējami, un prasīt EK, lai tā sagatavotu likumu priekšlikumus. EP ir vienīgā tieši vēlēta ES institūcija, kas pārstāv aptuveni 500 miljonu iedzīvotāju.

Nepētīt Krieviju ir vieglprātīgi

Bijušais Austrumeiropas politisko pētījumu centra izpilddirektors, politologs **ANDIS KUDORS** Eiropas Parlamenta vēlēšanās startē ar pirmo numuru Jaunās konservatīvās partijas (JKP) sarakstā.

Savulaik esat dzīvojis Skrundā.

Dzimis esmu latgalietis – Tilzā. Skrundā mācījos, arī pastrādāju toreizējā Skrundas lauksaimniecības skolā par sporta skolotāju. Mana pirmā augstskola bija Sporta akadēmija, jo Skrundā bija specializētā volejbola skola un man ir arī Kuldiņas sporta skolas diploms. Pa Kuldiņu daudz dzīvojis, bumbu te spēlējām. Lai nopelnītu kā skolotājs, no rīta sporta zālē iegāju un vēlā vakarā iznācu.

Sapratu, ka mani interesē arī politika. Tēvs bija vēsturnieks, viņš pielipināja situāciju maimijās. Daudzi pamodās un saprata, ka tas, ko Baltijas eksperti un daļa politiķu skaidrojuši par tendencēm Krievijā, ir bijusi taisnība. Vašingtonā jau pēc Krimas notikumiem bija daudz vieglāk runāt arī par situāciju Latvijā, jo daļa instrumentu, ko Krievija izmantoja hibrīdkarā pret Ukrainu, tiek izmantoti Baltijas valstīs. Mēs, protams, atrodamies citā situācijā – esam NATO, par Ukrainu daudz stabilāki institucionālajā ziņā, arī politiski stabilāki.

Kādēļ pievērsāties austrumiem?

Ap 2004. gadu biju Latvijas Konservatīvās jaunatnes apvienības vadītājs. Mani ievēlēja organizācijā *Eiropas demokrātiskie studenti*. Ofiss tai ir Briselē. Tā ir milzīga centriski labējo un konservatīvo jauniešu apvienība, kas saistīta arī ar Eiropas Tautas partiju (ETP), kurai parlamentā ir vislielākā grupa. Organizācijā kļuva par valdes priekšsēža vietnieku. Mana atbildība bija Eiropas Savienības kaimiņu politika austrumu virzienā. Tad arī sāku iedzīlināties.

Sapratu, ka Krievija Latvijā netiek pēģināta pietiekami. Dzīvojām pēc inerces – visi zinājām krievu valodu, sapratām, kas tur notiek. Vēl bija politiskie spēki un bagāti cilvēki, kuri tos ietekmēja. Viņus neinteresēja neatkarīga Krievijas ekspertīze, tāpēc, ka paši jau bija izdomājuši, kā attiecības jāveido viņu šaurajās interesēs.

„Informācijas karā visbiežāk uzbrūk valsts idejai. Svarīgi nodalīt vārdus „valdība” un „valsts”. Valdību var un vajag kritizēt par darbu, bet, kad sākam slikti izteikties par valsti, tad palīdzam tiem, kuri mums labu nevēl.”

Ar dažiem bijušajiem Ārlietu ministrijas kolēģiem izdomājām, ka jādibina domnīca un jāpēta: jo ilgāk mēs ar Krieviju esam atsevišķi, jo vairāk attīstības vektori attīlinās izpratnē par to,

Lailas Liepiņas foto

„Ja cilvēks noguris atnāk no darba, ieslēdz *Lattelecom* piedāvāto Krievijas kanālu, tad starp seriāliem un humora šoviem netišām noskatās arī Maskavas ziņu raidījumu – informācijas kara produktu. Tur katrā minūtē ir manipulācijas elementi,” saka politologs Andis Kudors.

kas politikā ir labi vai slikti. Krievija ir milzīga kaimiņvalsts ar lielu ietekmi uz mūsu reģionu. Nepētīt – tas ir vieglprātīgi. Attiecības ar Krieviju jāveido caurspīdīgi tāpat kā ar citām autoritatīvām valstīm.

Kas jūsu centru finansē?

Tā ir neatkarīga domnīca – kā biedrība. Finansējumu esam saņēmuši no ļoti daudziem avotiem: Latvijas Sabiedrības integrācijas fonda, Vācijas Konrāda Adenauera fonda, Frīdriha Eberta fonda, Nacionālā demokrātijas nodibinājuma ASV, pēc vajadzības – arī no daudzām ministrijām. Izdomājām, ko vēlamies izpētīt, un piedāvājam ide-

ju. Nezinu, ko būtu darījuši bez Vācijas un ASV fondiem. Latvijā domnīcu kultūra nav tik attīstīta. Visi mūsu pētnieki strādā arī citur, piemēram, lasa lekcijas augstskolās. Iesaistām arī citus pētniekus.

krievija, Armēnija, Azerbaidžāna. ES ārpolitikas raksturs ir normatīvs – tas balstās cilvēktiesību, fundamentālo brīvību un likuma varas popularizēšanā kaimiņu valstīs. Tas ir idejiski vērtību ziņā un arī pragmatiski. Ja mūsu kaimiņu valstis būs drošas, pārtikušas, ar likuma varu, tad neradīs mums problēmas. Šobrīd notiek otrādi. Problēmas Eiropai ražo arī dienvidu kaimiņi, Ziemeļāfrika un Tuvo Austrumu valstis – arī tā ir kaimiņpolitika, kas ir izžguzusies – kaut vai ar migrāciju.

Es vēlos strādāt ārlietu komitejā, bet tur nevar aiziet un uzstāt dūri galdā. Viss notiek pārunās. Plānojam strādāt ETP, kur vērtību ziņā daži *atšlējusies*, bet sākotnēji sevi sauca par konservatīvajiem. Daļa tur ir arī kristīgie demokrāti.

Vēl svarīga lieta ir dezinformācija – Latvijai ļoti aktuāla tēma. Atceros, cik grūti 2007. gadā bija partneriem rietumos skaidrot, cik graujoša ir Krievijas tautiešu politika un masīvā mediju klātbūte. Daļu šo mediju tā nemaz nevar saukt – tie ir informācijas kara instrumenti. Ja saucam tos par medijiem, tad piepalīdzam Kremlim, maldinām sevi un citus.

Pēc Krimas nelikumīgās aneksijas situācija maimijās. Daudzi pamodās un saprata, ka tas, ko Baltijas eksperti un daļa politiķu skaidrojuši par tendencēm Krievijā, ir bijusi taisnība. Vašingtonā jau pēc Krimas notikumiem bija daudz vieglāk runāt arī par situāciju Latvijā, jo daļa instrumentu, ko Krievija izmantoja hibrīdkarā pret Ukrainu, tiek izmantoti Baltijas valstīs. Mēs, protams, atrodamies citā situācijā – esam NATO, par Ukrainu daudz stabilāki institucionālajā ziņā, arī politiski stabilāki.

Kādi instrumenti tiek izmantoti?

Kanāli ir gan tradicionālie, gan interneta mediji, gan sociālie tīkli. Liela daļa Latvijas sabiedrību dezinformējošas un polarizējošas informācijas saistīta ar vēsturi. Informācijas telpas kontekstā vēsture ir svarīga, jo valsts nav tikai ēkas un institūcijas – valsts ir ideja un identitāte.

Ir vietējie mediji krievu valodā, kuros žurnālisti daudzmadz strādā normāli, bet arī tur viss nav saulaini. Parasti krievvalodīgie žurnālisti Latvijā aizbildinās, ka auditorija to pieprasa, bet pēkšņi parādās kādas reklāmas, kurās Putins ir uz zirga vai vēl kaut kur. Otrs ir komerciolūki. Tas ir par *Lattelecom* sāgu. Tagad jāsaprot, kas idejiski svarīgāk: tas, ka *Lattelecom* un, protams, arī valsts nopelna, vai nacionālā drošība? Pārsvārā pēdējā ir prioritāra.

Viens no iemesliem, kāpēc eju politikā, ir šī jautājuma nerisināšana. Ne vienmēr, bet bieži pētnieku padomus politikā nepārverš rīcības politikā. *Lattelecom* gadiem palīdz Kremlim Latvijā skolot cilvēkiem smadzenes, bet mēs gadiem esam skaidrojuši, cik tas bīstami. Cilvēki ir maldināmi, bet naivi liberālā doma bijusi tāda, ka demokrātija izdzīvos un pasargāsies bez piepūles. Tā tas

„Neatkarīgu pētījumu vieni izmanto un tā uzlabo ārpolitikas situāciju, citiem tas krent, jo nesakrīt ar viņu šaurajām interesēm.”

„Jāatmodina vēlētajī. Ar bukletiem pirms vēlēšanām vienkārši atgādinām, ka esam. Tāpat kā kokakolas reklāmas: tajās nav jāstāsta, kas ir iekšā, pietiek atgādināt, ka tāda ir.”

nav – tas ir antizinautniski. Ja cilvēks noguris atnāk no darba, ieslēdz *Lattelecom* piedāvāto Krievijas kanālu, tad starp seriāliem un humora šoviem netišām noskatās arī Maskavas ziņu raidījumu – informācijas kara produktu. Tur katrā ziņu minūtē atrodami manipulācijas elementi. Es pētu, es zinu šīs metodes, bet cilvēks pie televizora ir noguris, viņam nav laika, viņš ir daļēji apolītisks, tomēr – vēlētajis. Viņš uzkeras.

Kādi vēl izaicinājumi ES pastāvēšanai?

Mani satrauc Eiropas politiķu daļas specifiskā reakcija uz *Brexit*. Francijas prezidents Makrons un vēl citi reaģē aptuveni tā: tie, kas kavējuši Eiropas integrāciju un attīstību, paiet nost. Nu mēs varam gāzi grīdā! Tieši netiek runāts par Eiropas federalizāciju, bet soli uz to vērojami. Piemēram, runas par vienotu Eiropas armiju. Pat NATO tādas nav. Mums ir NATO bruņotie spēki, kuros katrai valstij sava armija. Vismaz pašreizējā vēsturiskajā posmā noteikti esmu pret vienotu Eiropas armiju.

Kas notiks ar robežu?

Robežas gan jāsargā kopā, *Frontex* jāattīsta. Atsevišķos jautājumos integrāciju var padziļināt, bet tas jādarā uzmanīgi. JKP iestājas par nāciju valstu savienību, nevis par federālu Eiropu, kas pārvēršas vienā valstī. Mēs esam par identitātes saglabāšanu. Politika tiek īstenota ne tikai labklājības un drošības vairošanai, bet arī tādu apstākļu radīšanai, kas ļauj saglabāt un atīnīt identitāti un kultūru. Federāla Eiropa tam nedaudz ir drauds.

Izaicinājums ir liberālā un sociāldemokrātiskā nostāja – tā kavējusi izlēmīgu rīcību, piemēram, migrācijas jautājumā. Šī problēma nesākās 2015. gadā – tas bija kulminācijas gads. 2005. gadā biju Madridē, un spāņi jau tad bija izmisuši. Problēma netika saukta istajā vārdā. Konservatīvie vienmēr bijuši par stingrāku migrācijas kontroli. Var uzņemt bēgļus no kara vietām.

Izstrādes posmā ir daudzgadu budžets no 2021. līdz 2027. gadam, kurā finansējums tiek samazināts tradicionālajām politikām: kohēzijas un lauksaimniecības. Tas notiek ne tikai *Brexit* dēļ, jo aiziet viena donoru valsts, bet arī citu iemeslu dēļ. Anglijas dēļ samazinājums būtu kādi 5%, bet Latvijai pašreiz Eiropas Komisijas izstrādātā budžeta projektā ir apmēram minus 12%. Cīņa pret to būs ne tikai eiroparlamentāriešu, bet arī Ārlietu ministrijas un Latvijas valdības darbs. Reāli būtu izcēināt, ka lauku attīstībai finansējums paliek vismaz tāds pats. JKP lauksaimniecība iestājas par atbalstu maziem un vidējiem uzņēmējiem, domājot par ģimenes uzņēmumiem.

Vēl šajā budžeta projektā Latvijai nav izdevīgi tas, ka projektētiem no ES būs tikai 70% līdzfinansējums līdzšinējo 85% vietā. Tā būs finanšiāla slodze arī pašvaldībām.

Daiga Bitīniece, Inguna Spulniece

Partiju šķirotava palīdz izlemt

Latvijas Radio ziņu dienests kopā ar sabiedrisko mediju portālu *LSM.lv* Eiroparlamenta vēlēšanām izveidojuši rīku *Partiju šķirotava*. Tas ir interaktīvs tests, kurā vēlētajiem uz mirkli jāieļūtas deputāta lomā un jāizšķiras starp dažādām organizatoriskām dilemmām EP darbā. Testa rezultāts ļauj noskaidrot, kura deputāta kandidāta nostāja ir vistuvāk vēlētajā uzskatīem. *Partiju šķirotava* atrodama portālā: www.lsm.lv/skiro.

VIDEOKLI

Vai esat nolēmusi/-is, par ko balsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās?

Frīda Lotē Dordus, pensionāre: – Neesmu saņēmusi nevienu ziņu, kur un kā man jāvēl, tāpēc neiešu. Ko tur vairāk meklēt, skaidrot? Ja vēstuli būtu saņēmusi, varbūt aizietu. Nezinātu gan, par ko balsot, jo visi viņi vienādi un nekāda labuma nebūs. Viņiem tur lielas teikšanas tāpat nav, tāpēc nemaz nepārdzīvoju, ka nebalsošu.

Alise Grundule, mēdīce: – Nedošos. Uzaicinājumu saņēmu, taču dzīvoju citā pilsētā, un tad būtu jāmaina iecirknis, bet pēc dabas esmu slinka. Politikā īpaši neiesaistos. Pirms Saeimas vēlēšanām jau lauzīju galvu, par ko balsot, tad nobalsoju par partiju, par kuru zināju, ka tā Saeimā neieklūs, tad man nebūs vēlāk sev jāpārmet, un nebūšu arī no tiem, kuri nenobalsoja. Par Saeimas vēlēšanām runāja visās malās, bet šīs tādas klusas.

Daira Blīgzna, audzina bērņus: – Vēl neesmu izlēmusi. Izvērtēju partijas, kuru kandidāti startē, papētīšu, kurus solījumus viņi pildījuši un ko vispār labu izdarījuši. Man gribētos tur redzēt jaunus cilvēkus ap 30–35 gadiem, jo viņi ir citādāk audzināti, citādāk domā un vairāk pievēršas tēmām, kas aktuālas.

Bruno Andersons, celtnieks: – Neiešu, jo nebūšu mājās. Kaut kā esmu atgājis no politikas tālāk. Gribētu, lai iebalso jaunus cilvēkus, jo paaudzes mainās: vecie saka – „mums viss skaidrs, tikai uz priekšu”, bet jaunajiem ir cits skatījums. Katru reizi jaunais ienes kaut ko svaigu. Vispār jau šīs vēlēšanas ir svarīgas – lai gan Latvija ir maza, savu labumu deputāti mums tur var iegūt.

Gunārs Akots no Turlavas: – Pagaidām uzaicinājumu neesmu saņēmis, nezinu, kur iet, tāpēc neiešu. Neesmu rūpīgi pētījis, bet man šķiet, ka šoreiz ir pietiekami daudzi un labi kandidāti. Varbūt 50% iedzīvotāju nobalsos, bet vairāk domāju, ka ne.

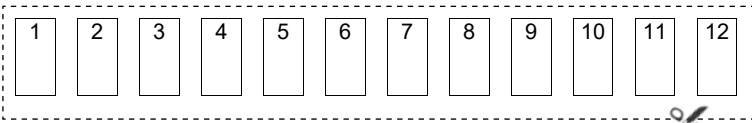
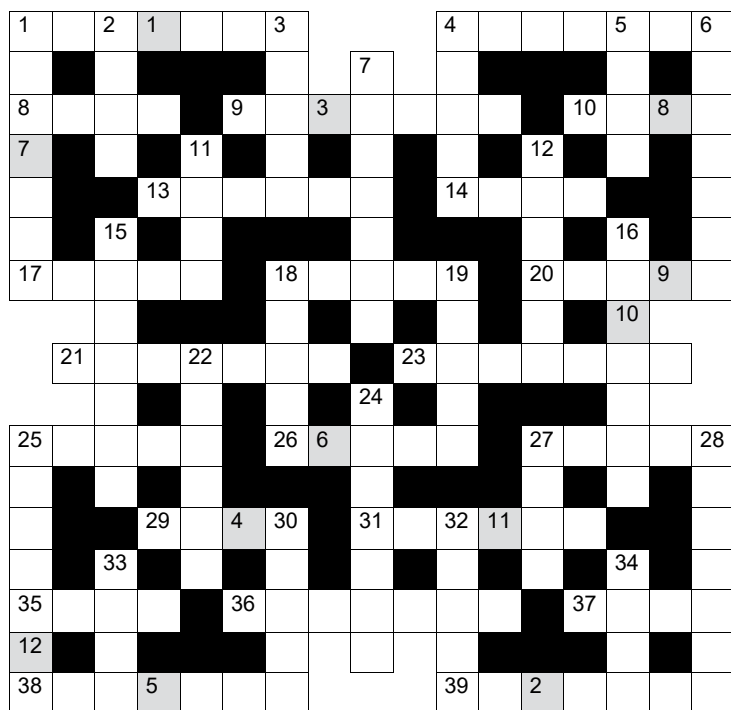

Juris, pensionārs: – Jāiet ir. Manā izvēlē svarīgākais bija tas, ko kandidāti iepriekš izdarījuši. Par jaunajiem neko nezina, tāpēc jābalstās uz pieredzi un darbiem.

Antra Grīnberga Madaras Salas foto

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Daina Skribāne.

Risinājumu gaidām līdz 22. maijam.

Horizontāli: 1. Iespieddarba, salikuma lapaspuses u.c. izmēri. 4. Degvielas veids. 8. Sanāksmju un svētku zāle augstskolā. 9. Sitot, stampājot blīvēt, līdzināt. 10. Nepatikšanas, arī nelaime. 13. Latviešu kinorežisors (1931–1996). 14. Lielī papagaiļu dzimtas putni bez cekula un ar garu asti. 17. Stāvus, vertikāli iestiprināts balķis. 18. Plosta daļa balķa garumā. 20. Maldināt, krāpt. 21. Papīra šķirne, ko izgatavo no Spānijas kavēļas lapu šķiedrām. 23. Lejot (ar ko) mitrināt, slapināt. 25. Starplika. 26. Japāņu dzejā – bezatskaņu piecīnīde. 27. Asas, kodīgas (garšas, smakas). 29. Cilvēka galvas priekšējā daļa. 31. Personāžs A.Miglas un V.Rūmnieka grāmatā *Kuršu vikings*. 35. Satiksmei paredzēta josla pilsētā. 36. Mīkstas un stāipīgas. 37. Franču rakstnieks (1840–1902). 38. Vieta gar žogu, sētu. 39. Paraugmērs.

Vertikāli: 1. Reklāmlapa. 2. Augstākais kalnu masīvs Balkānu pusē. 3. Tāds, kura temperatūra ir virs nulles. 4. Klīdzieni troksnis. 5. Platpaegli. 6. Pastaigāties (sar.). 7. Gaļīgi, robaini izaugumi dažiem putniem uz galvas. 11. Liela, grezna celtne. 12. Latviešu rakstnieces V.Vīgantes luga ... *zaļo vienmēr*. 15. Morāli, garīgi stimulēt, iedvesmot. 16. Latīņu burti ar noapaļotām kontūrām. 18. Zinātniski izziņāt, analizēt. 19. Jupitera pavadoņi. 22. Smaržīgas dārza un meža ogas. 24. Tas, kas ir līdzīgs, atbilstošs kam citam. 25. Tipogrāfijas burti, kuru biezums ir deviņi punkti. 27. Žāvēšanai rijā izklāta labība. 28. Spēja pareizi un radoši domāt un priest. 30. Latviešu cilvēktiesību cīnītājs (1931–1988). 32. Satiksmes līdzekļu kategorija pēc pasažieru ērtībām. 33. Radīt īpatnējas, stieptas balsis skaņas (par aitam). 34. Organizācijas vai firmas nosaukums, kas attēlots zīmes, emblēmas veidā.

Pareizā atbilde: ONEIROMANTIJA (sapņu tulkošana).

Atbildes

Horizontāli: 3. Fugass. 5. Skraba. 8. Krons. 10. Maderna. 12. Oposums. 15. Egejs. 16. Defise. 19. Melase. 22. Harkova. 23. Flora. 24. Rebis. 25. Naulons. 26. Alauns. 29. Avista. 32. Tūjas. 34. Ateisms. 35. Berlīne. 36. Apopa. 37. Narcise. **Vertikāli:** 1. Bukse. 2. Obans. 4. Sakabe. 6. Kesons. 7. Garde. 9. Smogs. 11. Rods. 13. Okte. 14. Verklejs. 16. Dolma. 17. Firma. 18. Ehīns. 19. Maksa. 20. Ašers. 21. Evija. 27. Lasts. 28. Ultimo. 30. Idalgo. 31. Torne. 32. Tosaka. 33. Sabats.

Pareizi atbildējuši: Bruno Mekšs, Gunta Vāciete.

Atmiņjumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīkla konkursam, Kurzemieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstulju kastītē.

Maija uzvarētājam dāvana gādāta sadarbībā ar salonveikalu Akcent's.

KULDĪGAS BIBLIOTĒKĀ

Ticība Latvijas valstij

Egils Levits. Valstsgriba: idejas un domas Latvijai 1985–2018. Grāmatā apkopota jurista un politologa, Eiropas Tiesas tiesneša E.Levita publicistika latviešu valodā. Krājumā sprotami analizēti daudzi jautājumi par Latvijas neatkarību un demokrātiskās valsts iekārtas atjaunošanu. Izdevums atklāj tiklab autora ideālismu un pragmatismu, kā arī ticību Latvijas valstij un tās cilvēku spēkam.

MANA AIZRAUŠANĀS

Stāsts, ko glabā Liepājas iela 25

Izzināt ēkas pagātņi, noskaidrot, kas tajā dzīvojis, kas atradies un kāds bijis agrākais iekārtojums, – šī ir kuldīdznieces Daces Sveiles pēdējo gadu aizraušanās, un drīzumā plašākai sabiedrībai tiks parādīts buklets par Liepājas ielas 25. namu, kurā atrodas arī viņas darbavieta – uzņēmums *Amber Line*, kas piedāvā tulkošanu, valodu apguvi u.c. pakalpojumus.

DARBĀ SATIEK OTRO ĢIMENI

Dace vienmēr dzīvojusi Mežvaldē, tikai nesen pārvākusies uz pilsētu. Mācījusies Kuldīgas Centra vidusskolā, beigusi Kazdangas tehnikumu, kurā ieguvusi labu dzīves pieredzi.

„Ar Nodarbinātības valsts aģentūras starpniecību izmācījos grāmatvedības kursus, saņēmos un pabeidzu Grāmatvedības finanšu koledžu. Nu jau 10 gadus strādāju uzņēmumā *Amber Line*. Tagad šī ir mana otrā ģimene – tā dod visas iespējas, ļauj izpausties un paļaujas uz mani. Tā kā te pavadu ļoti daudz laika, šīs telpas ir manas otrās mājas.”

Man ir, ko teikt un ko citiem parādīt, tāpēc par ēku top buklets,” saka Dace Sveile.

ĒVALDA FON KLEISTA NAMS

„Pirms vairākiem gadiem pieņāca informācija, ka ēkai, kurā atrodas mūsu birojs, uz laiku tiks izņemtas ārdurvis. Kad tās bija restaurētas, gribējām, lai arī koridors būtu skaistāks, tāpēc atjaunojām arī to. Reiz ienāca bijušie iedzīvotāji un sāka stāstīt atmiņas, kā šeit izskatījies iepriekš, kur kāda istaba atradusies. Klausījies un nodomāju: jā, tā taču vēsture. Tad ar kolēģi Kristīni Gansoni nospriedām vairāk ziņu par ēku pameklēt Kuldīgas muzejā. Daina Antoniška palīdzēja. Kuldīgā informācijas bija maz, tāpēc sapratu, ka jāmeklē arī Latvijas Nacionālajā arhīvā.

Nams uzcelts 1901. gadā Kurzemes guberņas baronam Ēvaldam fon Kleistam. Vēlāk tajā bijis šujmašīnu, rakstāmmašīnu, adāmmašīnu un velosipēdu veikals, tirgotava. 20. gados darbojusies Kuldīgas ebreju 2. pakāpes pamatskola – privātskola. Ēkas abās pusēs starpkaru laikā bijušas iebrauktuves, kurās atstāti zirgi. 40. gados māju īpašumā pārņēmusi Kuldīgas patērētāju biedrība *Darbs*.”

Informāciju viņa apkopojusi vairākus gadus, līdz nolēmusi to parādīt arī citiem, tāpēc top buklets. „Mana darba vieta nav tikai

Drīzumā plašākai sabiedrībai būs pieejams Daces apkopots vēstures materiāls par Liepājas ielas 25. namu Kuldīgā.

DACES IETEIKUMI

- Informāciju par ēku vēsturi var meklēt Kuldīgas muzejā, krātuvēs, fondos, arhīvos.
- „Latvijas Nacionālajam arhīvam rakstīju e-pastu, pastāstot, ko tieši vēlos zināt par ēku, iedzīvotājiem. Tas ir maksas pasūtījums. Man visu atsūtīja pa pastu, bet var arī braukt uz Rīgu.”
- „Ja saglabājušies senāko laiku iemītnieku dati, arī tie noder. Mūsu gadījumā nekāda taustāma materiāla nebija – tikai atmiņu stāsti, kā tie reiz izskatījās.”

kabinets otrajā stāvā – tā ir visa ēka, vecpilsēta, kas aizloga. Katrs grib aiz sevis kaut ko atstāt bērniem, un mēs ar kolēģi arī savam uzņēmumam, kas ir mūsu otra ģimene, gribam atstāt kaut ko paliekošu.”

Antras Grīnbergas teksts un foto

VALODNIEKS

Kurzemieka konkursā tiek publicēti izteicieni un jēdzieni. Precizāko skaidrojumu autori (var pievienot arī piemēru pilnā teikumā) ik pēc trim mēnešiem saņems balviņu.

Ko nozīmē teiciens iesūkt ar mātes pienu?

Atbildes līdz 22. maija 12.00 sūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv. **Atbilde.**

Par teicienu *vecā gvarde* Ingars Neimanis raksta: „Napoleona armijas kareivji – zaldāti ar pieredzi no Ēģiptes un Itālijas kampaņas – bija pieredzējuši un cīņas rūdtī. Viņi cīnījās līdz pēdējam un neatkāpās, un varēja dot nozīmīgus un vērtīgus padomus štāba stratēģiem, kuri bieži vien kaujas lauku pat nebija redzējuši tuvumā. To lieliski saprata Napoleons un tāpēc 1807. gadā sadalīja savu karaspēku divās daļās: vecajā un jaunajā. Tā rezultātā radās tā sauktā *vecā gvarde* – armijas daļa, kurā varēja nokļūt tikai pēc rūpīgas atlases un bija jāatbilst šādiem parametriem: vismaz desmit gadu armijas

pieredzei, labai uzvedībai, apbalvojumiem par drošsirdību, augumam ne mazākam par 176 centimetriem, jābūt lasīt un rakstīt. *Vecā gvarde* skaitījās Napoleona armijas elites elite.

Drīz vien ar šo apzīmējumu sāka izmantot daudzās citās cilvēku darbības sfērās, kurās par veco gvardi sāka saukt kādas nozares ilggadējos darbiniekus.”

Tie ir vecākie, pieredzējušākie jebkurā jomā – tāda ir Anitas Eglītes atbilde.

Konkursu atbalsta *Micrec.lv*

VĒSTURE

Nīkrāce cauri gadsimtiem

Direktoru maiņa

2003. gada vasarā turpinājās konflikts starp Nīkrāces pamatskolas direktori Āriju Liepu un pagasta pašvaldību. Tika iesaistīti skolēni, un, pamatojoties viņu iesniegumā, pagasta vadība 7. februārī sasauca ārkārtas sēdi un Ā.Liepu no amata atbrīvoja.

2004. gada jūlija sākumā pagasta padomē notika skolas direktora amata pretendenta atlase. Pietekušās divas kandidātes: Nīkrāces pamatskolas direktore pienākumu izpildītāja Inga Flugrāte un Skrundas arodvidusskolas skolotāja Anda Vītola. No 2. augusta par direktori strādāja A.Vītola. Tā deputāti lēma jūlija sēdē, viņu izvēloties aizklātā balsošanā.

APŅĒMĪBAS PILNA

A.Vītola ir skrundeniece, Skrundas arodvidusskolā mācījusi mājturību un vadījusi sporta nodarbinātības meitenēm, ieguvusi maģistres grādu izglītības darba vadībā. Jaunā direktore atzina, ka uzvara konkursā nav nākusi viegli, īpaši tādēļ, ka otra kandidāte ir laba speciāliste: „Labprāt ar Ingu Flugrāti sadarbošos, ceru, ka sastrādāsimies. Esmu apņēmības pilna un gatava pēc labākās sirdsapziņas

pildīt jaunus pienākumus. Es neņāku ar revolūciju, bet ar labestību un vēlmi darboties.

Darbs lauku skolā nebūs viegls, tomēr ceru, ka tas man nesagādās atklājumus un negaidītas problēmas, jo Skrundas arodvidusskolā, kur līdz šim strādāju, mācījās galvenokārt bērni no provinces. Nīkrāces ciematā esmu sastapusi arodskolas absolventus. Mani bijušie audzēkņi strādā gan skolas virtuvē, gan, iespējams, būs pedagogi.

Startēt konkursā uz pamatskolas direktora amatu pamudināja, pirmkārt, tas, ka vairākus gadus Skrundas arodvidusskolā man nebija pilnas slodzes. Otrkārt, pēc specialitātes esmu sākumskolas skolotāja, Skrundas kultūras namā mācu pirmsskolas bērnus, bet pirms diviem gadiem maģistrantūrā ieguvu skolvadības diplomu. Tāpēc meklēju atbilstošu iespēju zināšanas likt lietā. Treškārt, mani iedrošināja cilvēki, kuri tic, ka spēju vadīt izglītības iestādi. Taču vislielākais bija tuvinieku atbalsts, viņiem saku paldies par mudinājumu uzdrīkstēties. Uzskatu, ka man paveicies, jo Inga Flugrāte ir lieliska direktore vietniece. Skola ir jauna, skaista. Šajā ēkā būs tikai

devītais mācību gads. Tehnisku problēmu te nav. Esmu gandarīta, ka nav jāieiet tukšā vietā, kurā līdz šim nekas nebūtu darīts.”

IEVIĒŠ JAUNUMUS

2004. gadā 1. klasē mācības sāka astoņi bērni. Kopējais skolēnu skaits tuvojas simtam. Nav tikai 4. klases. Kolektīvs ir neliels: 11 pedagogiskie, četri tehniskie darbinieki un četri pirmsskolas un rotaļu grupas audzinātāji. Jaunā direktore sola, ka skolā būs floristikas pulciņš, zīmēšanas vai rokdarbu stundas. Bez tiem pulciņiem, kas jau darbojas (mazpulku, aerobikas, tautas deju, datorgrafikas, novadpētniecības u.c.) viņa grib ieviest arī ko jaunu.

Svarīga nav tikai griba, bet arī varēšana, respektīvi, nauda. Jārod finansējums speciālistam, kas ar bērniem darbotos. Skolēnu skaits ir pārlietu mazs, lai algotu psihologu, tādēļ nolemts slēgt līgumu par atsevišķām lekcijām vai pārrunām ar pedagogiem un audzēkņiem.

Direktore iecerējusi meklēt dažādu variantus, kā telpas izmantot arī brīvdienās. Šogad pirmo reizi ar lielu nedrošību mazpulki organizēja trīs dienu nometni. „Bāze

ir laba, varam piedāvāt visu, izņemot naktsmītnes, bet vasarā gulēt var arī teltīs. Turpināsim aizsāktās tradīcijas un ieviesīsim jaunas. Kolektīvu mudināšu biežāk būt kopā, iziet tautā. Lielu uzmanību veltīšu sadarbībai ar pašvaldību,” sola A.Vītola.

Par direktore vietniece darbu sāka Vita Maļinovska un I.Flugrāte. A.Vītola priecājas, ka bijušie direktore Ā.Liepa turpina skolā strādāt un neliedz padomu, ja tas nepieciešams.

Īsi pirms mācību sākuma pie skolas ierīkots rotaļu laukums: šūpoles, smilšu kaste, slīdkalniņš, mājiņa ar nojumi un zviedru sienu. Rotaļu grupas bērni, kā arī skolēni te pavada katru brīvo brīdi. Rotaļu laukums ierīkots tāpēc, ka skola uzvarēja Kuldīgas rajona izglītības pārvaldes projektu konkursā, iegūstot 1150 latu. Laukumu ierīkoja *Kuldīgas siltumtīklu* meistari, kuri darbu paveica ar lielu atbildību, tāpēc priecīgi visi: gan paši meistari, gan Nīkrāces bērni.

Gandrīz pusgadsimts

2006. gadā pēc 43 gadiem pedagogijā un Nīkrāces pamatskolā darbam ardievas teica skolotāja Daiga Brūvere.

„Atvadījos, izvadot savus audzināmos,

9. klases absolventus, savu desmito izlaiduma klasi,” teica skolotāja. „Pirms 43 gadiem, pirmo reizi Nīkrācē ierados kājām, jo autobuss gāja tikai līdz Dzeldas centram, tālāk, līdz skolei Nīkrācē, piecu kilometru garais ceļš bija jāveic kājām. Tā arī gāju turpmākos trīs gadus: ar gumijas zābakiem līdz centram, tālāk ar karpītēm,” atceras skolotāja.

D.Brūverei iznācis strādāt pie vairākiem direktoriem, piedzīvota jurgošāns uz jauno skolu Dzeldas centrā. Skolotāja secina, ka vecais skolas nams nodrošinājis labāku satiecību un patvērumu. „Par kolektīva labturību un klimatu gādāju ļoti, jo 18 gadus vadīju skolas arodbiedrību. Nebaidījos teikt taisnību, arī vadībai, ja tas bija nepieciešams.” Mīļā atmiņā no audzinātajām klasēm esot palicis pirmais izlaidums. Vienu klasi gadījies lolot līdz izlaidumam tikai gadu, jo iepriekšējais skolotājs no klases atteicās: „Atceros, kā klase mani šantažēja, lai viņus paņemu. Kad lūdzu, lai stundas sākumā pēc saseicināšanās visi apsēžas, skolēni ātrāk nesēdās, kamēr piekritu.”

Dzintra Liekmane (Grāmatas fragmenti. Sākums 2016. gada 24. oktobrī.)
(Turpmāk vēl.)

PIRMS 20 GADIEM UN TAGAD

Joprojām aktuāla tēma

1999. gada 15. maijā Kuldīgas kultūras namā notika Džordža Orvela *Dzīvnieku fermas* pirmizrāde režisores Daigas Pirtnieces un jauniešu teātra studijas iestudējumā.

PIRMS EKSĀMENIEM
REMONTA LAIKĀ

Par tradīciju jau bija kļuvis tas, ka gadskārtējām Mākslas dienām kādu izrādi sagatavo Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas (KMHZV) vecākās klases. Togad jau bija pievienojusies teātri un deju mīlošie no citām skolām. Var teikt, ka tas bija kā vēlākā jauniešu teātra *Focus* aizsākums. Tas pavasaris vēl bija zīmīgs ar to, ka lielākā daļa jauno aktieru gatavojās 12. klases eksāmeniem, bet Dž.Orvela antiutopiskais romāns ir sarežģīts materiāls, kas labāk saprotams vidējai paaudzei. Turklāt sākumā pat nav bijis, kur to rādīt, jo kultūras namā sācies remonts. Vēlāk atklājies, ka tieši pusgrautā zāle *Dzīvnieku fermā* jeb animālismam ir ļoti atbilstoša.

BIEŽĀK KULTŪRAS NAMĀ

Toreiz Kuldīgas Centra vidusskolas audzēkņei, tagad liepājnieci, Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes priekšnieka palīdzei Signei Šteinbergai laiks pirms 20 gadiem nav aizmirsis: „Ar jaukāmi atmiņām atceros pavasari, kad tuvojās vidusskolas absolvēšana. Reizē ar eksāmeniem bija saspringti *Dzīvnieku fermas* mēģinājumi. Šķiet, ka vakaros biežāk bijām kultūras namā nekā mājās, kaut vajadzēja

„Kuldīgā vidusskolas laikos jauniešu teātri iesētā mīlestība pret mākslu nav mazinājusies,” atzīst tagadējā liepājniece Signe Šteinberga.

taču arī mācīties! Tēma tiešām sarežģīta, bet spēles veids – vienkāršs un saprotams arī mums, jauniešiem. Izaicinājums bija horeogrāfijas elementi – daļa, tai skaitā es, bijām bez priekšzināšanām, bet ļoti centāmies, un horeogrāfe bija pacietīga.”

Par horeogrāfi D.Pirtniece bija pieaicinājusi baleta pedagogi Initu Salenieci no Rīgas. Laikrakstā *Kurzemnieks* viņa atzīst, ka braukt uz Kuldīgu un strādāt ar šiem jauniešiem patīkot. Signe *Dzīvnieku fermā* attēlojusi kuci

kājas – labi, divas kājas – slikti

15. maijā 17.00
Kuldīgas kultūras namā – izrāde
Dž.Orvela
“Dzīvnieku
ferma”.

Lomās:

- ▶ Edgars Liepiņš,
- ▶ Elīna Irbe,
- ▶ Signe Šteinberga,
- ▶ Madara Romanovska,
- ▶ Anna Orniņa,
- ▶ Agnese Martišonoka,
- ▶ Andris Vanags,
- ▶ Adrians Dravnieks,
- ▶ Lauris Aišpurs,
- ▶ Jānis Lubīņš,
- ▶ Jānis Heinsbergs.

Var jau būt, ka mūsdienu sabiedrībai Majorš ir nauda. Tolaik viss bija skaidrāks.”

āgošanu, pārējais nāca pakārtoti.” Režisore apgalvo – mēģināt nav viegli, īpaši tādēļ, ka gandrīz visi jaunie

bez vadoņa. Protams, būs skaidrāk redzēs vienīgi Orvela pasākumi.

Blūbelu, pārējās lomās – Elīna Irbe, Madara Romanovska, Anna Orniņa, Agnese Martišonoka, Andris Vanags, Adrians Dravnieks, Lauris Aišpurs, Jānis Lubīņš, Jānis Heinsbergs, kā arī KMHZV skolotājs Edgars Liepiņš. „Mēģinājumā aizrautīgi,” turpina Signe. „Vēl tagad atmiņā tā kopības

izjūta, pacilātība un nemitīgā joki. Tajā pašā laikā ar režisori Daigu daudz runājām un diskutējām par Orvela idejām. Domāju, ka izrāde būtu aktuāla arī tagad. Dažiem, ar kuriem kopā mācījāmies un spēlējām teātri, studiju ceļš gājis līdzās. Viens otram pazuduši neesam, bet, protams,

dzīve nav vairs tik bezrūpīga kā tajā 1999. gadā. Visiem darbs, ģimene, pienākumi... Izrauties no ikdienas skrējiena – tie ir lieli svētki. Uz skatuves mēdzu būt arī tagad, dziedot jauktajā korī *Intis*, dažkārt darba pasākumos.”

Daina Tafelberga
Signes Šteinbergas arhīva foto

Paskatīties uz lietām citādāk

„No Rīgas dažreiz viss nav redzams, tāpēc svarīgi saprast, kā dzīve rit visā Latvijā,” Kurzemnieka redakcijā sacīja satiksmes ministrs TĀLIS LINKAITS (Jaunā konservatīvā partija (JKP)).

Būdams vizītē Kuldīgā, viņš atbildēja arī uz laikraksta žurnālistu jautājumiem par dažādām jomām, par kurām atbild viņa vadītā ministrija.

(Sākums intervijai publicēts 17. maija numurā.)

Satiksmes ministrs Tālis Linkaits Kuldīgā, *Kurzemnieka* redakcijā, atbildēja uz laikraksta žurnālistu Ingūnas Spulenieces un Daigas Bitinieces jautājumiem par nozares problēmām. Kopā ar viņu bija padomniece komunikācijas jautājumos Aļona Zandere un padomnieks juridiskajos jautājumos Uģis Upenieks.

Lailas Liepiņas foto

OSTAS

Vai jums izdosies ieviest kārtību ostās? Tas paredzēts JKP priekšvēlēšanu programmā, arī agrākie ministri to mēģinājuši.

Sarunās par koalīciju un valdības deklarāciju vecākie partneri teica, ka ostu jautājuma dēļ savulaik kritušas divas valdības. Sapratu, ka tas jārisina uzmanīgi, bet neatkāpjot no tā, ka ostās jābūt lielākai valsts kontrolei. Tām tāpat kā visiem stratēģiskiem objektiem jādarbojas pēc uzņēmumu principa. Stratēģiskie objekti ir lidosta, dzelzceļš, augstsprieguma tīkli, *Lattелеcom* – tās visas ir kapitālsabiedrības. Vienīgi ostas palikušas 90. gadu juridiskajā regulējumā. Bet laiks iet, piecīša un prasības mainās.

Līdz šim ostās jau esam nomainījuši valsts pārstāvjus. No Satiksmes ministrijas lielajās ostās ir profesionāli augstākā labuma juristi. Nākamais ir ostu valdēs samazināt nenormālās algas. Tur valdes locekļiem šis ir otrais vai trešais darbs, bet alga lielāka nekā pamatdarbā.

Nopietnākais ir runāt par atbildību, par pienākumiem, sakārtot brīvostu nolikumus, lai tad, ja kaut kas notiek, ir, no kā prasīt atbildību. Piemēram, Rīgā ostai ir dažādas tiesvedības, brīvostai radīti zaudējumi, bet vainīgo nav. Uzņēmumos ir skaidrs: valde atbild ar visu savu mantu. Kad visu to sakārtosim, ķersimies pie regulējuma, kā ostas pārveidot par valsts kapitālsabiedrībām.

„Man teikts, ka ostu jautājuma dēļ savulaik kritušas divas valdības.”

PRIEKŠVĒLĒŠANU PROGRAMMA

Jūsu partijas programmā bija rakstīts, ka ministriju skaits jāsamazina līdz astoņām. Satiksmes ministrijas starp tām nebija. Kā tagad vērtējat tās nozīmīgumu?

No ikdienas darbības viedokļa labprāt to redzētu kopā ar Ekonomikas ministriju. Tāds komplekts jau darbojas Igaunijā – Ekonomiskās attīstības un infrastruktūras ministrija. Tajā ir sava loģika. Latvijā ir pārāk daudz kapitālsabiedrību. Liela daļa darba jāiegulda, cīnoties un pārtraucot dažādus saimnieciskus

lēmumus, ar kuriem ministrijai nevajadzētu nodarboties. Ja izdosies centralizēt uzņēmumu pārvaldību, es labprāt jau pirmajā dienā nodotu *Latvijas dzelzceļu* kādam profesionālam pārvaldītājam. Tad arī ar laiku var ieviest ministriju racionalizāciju.

Kā vērtējat valdību kopumā? Cik ilgi tā nostrādās?

To neviens nezina. Es esmu gatavs jebkurā ceturtdienā. (Smejas.) Ceturtdienās sanāk Saime, un jebkurā no šīm dienām uz balsoju-

PASTS

Ir dzirdēts, ka *Latvijas Pasts* varētu vairs nebūt valsts dotācijas par preses piegādi novados.

Tieši tā – dotācijas nebūs. Tas ierakstīts arī valdības deklarācijā. Ir cita lieta – daudzās nozarēs valsts izliekas, ka maksā, bet pārējie izliekas, ka ar to pietiek. Problēmas ir gan ar sabiedriskā transporta, gan ar dzelzceļa pārvadājumu, gan pasta piegādes finansēšanu.

Preses piegādei valsts nosaka divus miljonus gadā. Šāda summa noteikta pirms gadiem septiņiem, kad par algām un degvielu bija citi izdevumi. Tolaik varēja pietikt, bet, izmaksām augot, jāmeģina *izlīferēties*, lai tās nosegtu. Skatāmies arī, ka preses piegādes apjoms katru gadu samazinās, jo cilvēki vairāk lasa elektroniski. Attiecīgi vienai piegādātai vienībai izdevumi pieaug. Tad jāskatās, ko ar starpību darīt. Līdz šim to esam seguši no *Latvijas Pasta* peļņas. No vienas puses, nav normāli, ka uzņēmums peļņu nevar ielikt attīstībā, bet visu laiku dotē konkrētu pakalpojumu. Tās šķēres

gan veidojas tik lielas, ka arī ar peļņu nepietiek, lai nosegtu visus izdevumus par preses piegādi. Šogad no pasta pagājušā gada peļņas esam noseguši 2017. gada zaudējumus par preses piegādi. Bet parāds aug aizvien lielāks. Ministrijā vienojāmies, ka tā nevar. Mums nav, no kurienes naudu pasmelties.

„*Latvijas Pasts*” ir viens no labajiem piemēriem, kas domāšanā nav iesīkstējies.”

Kāda ir izeja?

Divi miljoni ir. Kultūras ministrijai, kas atbild par mediju politiku, jāpasaka, ko par šo naudu finansējam – kuru daļu. Tukumā, runājot ar žurnālistiem, jautāju, kas cilvēkam svarīgāk: vienīgā reģionālā avīze vai glancēts žurnāls. Vai cilvēks, kurš jau maksā par glancēto žurnālu, nevar piemaksāt vēl eiro par piegādi? Jautājums, vai preses piegāde visur jādotē vienādi. Līdz šim Rīgā tā maksā tikpat, cik laukos. Viss ir

Kultūras ministrijas rokās.

Latvijas Pasts ir viens no labajiem piemēriem, kas domāšanā nav iesīkstējies. Laikā, kad cilvēki mazāk sūta vēstules, mazāk abonē presi, vadība meklē citas nišas, piemēram, iejaucas interneta paku biznesā. Ļoti laba sadarbība ir ar KĪnu. No turienes Rīgas lidostā regulāri pienāk tiešie kravas reisi. Šeit ir šķirošanas centrs, no kura tā tiek nosūtīta arī citām valstīm.

Minējāt, ka Igaunijā, kur laukos pasta nodaļa aizslēgta, pie pagasta pārvaldes noliek pakomātu. Vai mums arī tādus varētu būt?

Tur pasta nodaļas slēdz daudz šerpāk. *Latvijas Pasts* nupat nopircis vienu pakomātu kompāniju. Domāju, ka, pārņemot Igaunijas pieredzi, tos drīz izvietos: sākumā pie lielveikaliem, pēc tam citur.

„Latvijā ir pārāk daudz kapitālsabiedrību. Liela daļa darba jāiegulda, cīnoties un pārtraucot dažādus saimnieciskus lēmumus, ar kuriem ministrijai nevajadzētu nodarboties.”

mu var uzlikt neuzticības izteikšanu. Ja runā nopietni, tad man nav citu valdību iekšējās kopdarbības pieredze, tomēr šķiet, ka šī ir ļoti draudzīga. Lai gan pārstāvam piecas ideoloģiski ļoti dažādas partijas, tūri tehniski un koleģiāli mums ir labas attiecības. Visus jautājumus varam atrisināt, paskatīties uz lietām citādāk, nekā tas darīts gadu desmitiem. Man jau šķiet, ka valdība ir tāda domubiedru grupa. Droši vien tas mainīsies, kad būs grūtāki laiki.

Daiga Bitiniece, Inguna Spuleniece

PĀRDOD

Veikalā *Dagus*, Liepājas ielā 51, Kuldīgā, apjomīgi vīriešu **APĢĒRBI, APAVI** – ikdienai, darbam, medībām.

Gadu vecas Lohman Brown **VISTAS**. Tālr. 29384691.

Skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 27885688.

MALKU maisos, kravās. Tālr. 26544462.

MALKU – skaldītu un klučos. Tālr. 27811870.

Pārdod ar piegādi visu veidu **MALKU**. Tālr. 29249578.

Skaldītu **MALKU**: 6 berkubi – 180 eiro, 10 berkubi – 250 eiro. Tālr. 29562735.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 29254530.

MALKU klučos, piegāde no 1 m³. Tālr. 29413422.

GRANTI, SMILTI. Tālr. 27101850.

SIA *Nams 95* pārdod aku un kanalizācijas **GRODUS**. Tālr. 29106589, 26548736.

Bio liellopu **KŪTSMĒSLUS** maisos. Varu piegādāt. Tālr. 26284210.

PĒRK

TRAKTORUS, PIEKABES, inventāru, vieglās **AUTOMAŠĪNAS**. Tālr. 26104984.

MOTOCIKLU M 72, IŽ 49, M 1A vai pirmšara. Tālr. 29393293.

Pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** no 1000 līdz 15000 EUR/ha. Pērk cirmsas izstrādei. Tālr. 28690422.

CIRSMAS. Tālr. 27811870.

Kautuve SIA *Lāses AM Kurzemē*, Vidzemē un Zemgalē par tirgus cenām pērk kautsvārā piena un gaļas šķirnes **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** un **TEĻUS**. Atsākam **BIOLOĢISKO** liellopu iepirkšanu, ir papildu piemaksa. Ir piemaksas gaļas liellopiem. Labas cenas jaunlopiem. Visiem piemaksas par daudzumu, sākot no 5 gab. Samaksa 7 dienu laikā. Transports bez maksas. Tālr. 29353243.

Z/š *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Valinda* – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

VĪNGLIEMEŽUS no 3 cm diametrā. Braucu pie klienta. Tālr. 26284210.

DAŽĀDI

SALDUS AUTOSKOLA Kuldīgā rīko A, B, C, CE, D, **95. KODA** kursus. Tālr. 29194359.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

Dzenam **ŪDENS SPICES**. Tālr. 26051868.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS, STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

ATTĪRA aizaugušas platības. Sniedz **EKSKAVATORA** pakalpojumus. Tālr. 28690422.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APĀUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai un cirmsas izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

ARBORISTA/KOKKOPJA pakalpojumi: lielu koku kopšana, augļu koku kopšana, dzīvžogu cirpšana. Tālr. 24423644.

Ātri saskaldū **MALKU**. Tālr. 26449395.

TRIMERĒ zāli. Tālr. 22302300.

PLĀUJ zāli, krūmus un grāvjus ar trimeri. Visā novadā. Tālr. 28958135.

Tīrām **AKAS**. Tālr. 27448331.

LĪDZJŪTĪBA

*Viss satīts nu kamolā ciešā,
Kur katrai dienai mežģis siets.
Tā pavediens tinies no dienas dienā,
Līdz mūžības sliekšnis sniegts.*

/M. Jansone./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Intai Jansonei, tuvu cilvēku mūžībā pavadot.

Kuldīgas novada pašvaldība

**Skrundas mūzikas skola
uzņem audzēkņus:**

- klavieru,
  - vijoles,
  - ģitāras,
  - pūšaminstrumentu
  - sagatavošanas klasē.
- Uzņemšanas eksāmens**
27. un 28. maijā
no 17.00 līdz 18.00.
Tālr. 63331354.

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet e-pastā: inta.jansone@kurzemnieks.lv

**Lasi mūs arī internetā:
www.kurzemnieks.lv!**

VID INFORMĒ

Pārmaiņas gada ienākumu deklarāciju iesniedzējiem

Valsts ieņēmumu dienests (VID) informē, ka stājušies spēkā grozījumi likumā *Par iedzīvotāju ienākuma nodokli (IIN)*.

Tie nosaka, kādos gadījumos IIN varēs piemaksāt vēlāk, kādu summu varēs nemaksāt, kā arī to, ka būs iespēja izvēlēties, cik lielu mēneša neapliekamo minimumu noteikt saviem ienākumiem.

Kam termiņu atliks?

Līdz šim iedzīvotājiem, kuri, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, konstatēja, ka ir aprēķināta nodokļa piemaksa, Valsts kasē tā bija jāiemaksā līdz 17. jūnijam. Līdzšinējā kārtība saglabāta saimnieciskās darbības veicējiem un tiem, kuri, šādu darbību neregistrējot, izīrē vai iznomā savu nekustamo īpašumu.

2018. un 2019. gada ienākumu deklarācijā aprēķinātā nodokļa samaksas termiņš tiks atlikts līdz 2020. gada 1. decembrim tiem, kuru ar nodokli apliekamie gada ienākumi atbilst šādiem nosacījumiem:

- 2018. gadā tie nepārsniedza 55 000 eiro, bet 2019. gadā – 62 800 eiro,

- tie saņemti tikai Latvijā,
- nodoklis no tiem ieturēts izmaksas vietā,

- tiem ir tiesības noteikt neapliekamo minimumu un atvieglojumus (piemēram, algota darba ienākumi, autoratlīdzība, pensijas, darbnospējas pabalsti, ienākumi no uzņēmuma līguma, ja nav reģistrēta saimnieciskā darbība, u.c.).

Cik lielu summu var nemaksāt?

Ja, iesniedzot ienākumu deklarāciju par 2018. un turpmākajiem gadiem, cilvēks konstatēs, ka aprēķinātā piemaksa nepārsniedz vienu eiro, to neuzskatīs par nodokļa parādu un valsts budžetā tas nebūs jāiemaksā.

Cik lielu izvēlēties?

Lai mazinātu to personu loku, kurām, iesniedzot ienākumu deklarāciju, jāpiemaksā nodokļa starpība, kas radusies prognozētā

neapliekamā minimuma dēļ, iedzīvotāji paši varēs izlemt, kādu neapliekamo minimumu saviem mēneša ienākumiem noteikt.

Ar darba devēju noslēdzot rakstisku vienošanos, darba vietā tiks noteikts tāds neapliekamais minimums, kādu darbinieks būs izvēlēties. Vienīgais nosacījums – prognozētais mēneša neapliekamais minimums nedrīkstēs pārsniegt VID prognozēto neapliekamo minimumu, t.i., būt lielāks par summu, kas norādīta elektroniskajā algas nodokļa grāmatiņā.

Kā paaugstinās neapliekamo ienākumu deklarēšanas sliekšnis?

Tāpat kā līdz šim būs jāiesniedz gada ienākumu deklarācija, kurā uzrādīti ar nodokli neapliekamie ienākumi. Sākot ar 2020. gadu, tas būs obligāti tikai tad, ja gada laikā saņemto un ar nodokli neapliekamo ienākumu summa pārsniegs 10 000 eiro. Līdz šim šis sliekšnis bija 4000 eiro.

SIA *LATEIRA*

**pērk CIRSMAS,
MEŽA ĪPAŠUMUS.**

- Palīdz noformēt dokumentus,
  - veic cirsma iestigošanu, dastošanu, novērtēšanu.
- Tālr. 63428509, 27020562, 29997742, fakss 63428523, e-pasts: info@lateira.lv.

**SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM**

laukus un citas
aizaugušas platības.

PĒRK

zarus, cirsma atlikumus,
šķeldojamu materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.

25 622 293 (Āris)

 SIA "Cēsu gaļas kombināts"
par augstām cenām iepērk
JAUNLOPUS un LIELLOPUS
26185703 • 25573447 • 29172343

KURZEMNIEKU JŪNIJAM VAR ABONĒT:

līdz 29. maijam

- www.abone.pasts.lv (ietaupot 71 centu);
- pasta nodalījās;
- pie pastniekiem;
- redakcijā (ietaupot 71 centu);

līdz 20. maijam

abonējot pa informatīvo tālruni
67008001 vai 27008001.

www.kurzemnieks.lv

VĀRDADIENAS

No 20. līdz 26. maijam
20. Salvīns (602), Selva (13), Venta (78)
21. Akvelīna (20), Ernestīne (22), Ingmārs (136)
22. Emīlija (4025), kalendārā neierakstītie vārdi
23. Leokādija (185), Leontīne (313), Ligija (163), Lonija (293)
24. Ilvija (315), Marlēna (101), Ziedone (17)
25. Anšlavs (1), Junora (9)
26. Eduards (6206), Edvards (1999), Edvarts (91), Varis (341)
Populārākie: Emīlija un Eduards.

Gribēja mainīt, nu vairs ne

Akvelīna Klampe, Kuldīgas Centra vidusskolas 10. klases skolniece:

– Vārdu man deva vecāki. Tas visvairāk iepatīcies, šķietis rets, labi saskanējis ar uzvārdu. Sākumskolā man tas ļoti nepatika, likās dīvains, un gribēju to mainīt. Citi bērni izdomāja iesaukas, kuras tolaik pārāk ņēmu pie sirds. Tagad ar to jūtos īpaša. Laba alternatīva ir otrais vārds, ja vecāki nevar izlemt par vienu. Pati gan sev otru negribētu, jo manējais ir diezgan garš. Ir interesantas situācijas, kad iepazīstoties pasaku vārdu. Reakcijas ir dažādas, daudzi netic, ka tāds vispār pastāv. Ļoti reti gadās sastapt kādu, kuram ir tāds pats. Esmu internetā meklējusi sava vārda raksturojumu, taču neko neesmu atradusi. Vārdadienu parasti pasvinu kopā ar sev tuvajiem, taču īpaši to neakcentēju.

Elizabete Rublāne (Jauno žurnālistu skola)

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 20. MAIJS

Dienas garums – 16 st. 47 min.
Saulē lec 4.57, riet 21.44.

Naktī +15°...+17°

Dienā +20°...+25°

RĪT, 21. MAIJS

Dienas garums – 16 st. 51 min.
Saulē lec 4.55, riet 21.46.

Naktī +16°...+19°

Dienā +20°...+25°

KONKURSS

TĒLOTĀJMĀKSLAS SPĒLE

199. kārtas atbilde: Sonja Delonē. *Minho tirgū*, 1915.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Indra Ābelīte, Inga Strode, Guntis Obodņikovs, Ingars Neimanis, Vita Jurenovska.

200. kārtā

15.–16. gs. nīderlandiešu gleznotājs. Mākslinieka gleznām raksturīgas sīkas detaļas, drosmīgas un kontrastainas krāsas, liels daudzums simbolu, sirreāli tēli. Viņa darbos attēloti dēmoni, pa pusei cilvēki, pa pusei dzīvnieki – fantastiski radījumi.

Atbildes gaidām līdz 22. maija 11.00: *Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē.

Konkursu atbalsta veikals **Pindzele**.

ABONEMENTU MAIŅA UN PĀRDOŠANA 2019./2020. GADA SEZONAI
ABONEMENTS 5 IZRĀDĒM:

Rejs Kūnijs

NEIESPĒJAMĀ MISIJA
Komēdija

/ Režisors – Dž.Dž.Džilindžers /
Pirmizrāde 2019. gada 20. septembrī

Toms Stopards,
Lī Hols, Marks Normens
IEMĪLĒJIES ŠĒKSPĪRS

/ Režisors – Rolands Atkočūns /
Pirmizrāde 2019. gada 30. novembrī

Filisa Negija
TALANTĪGAIS
MISTERS RIPLIJS

/ Režisore – Laura Groza-Ķibere /
Pirmizrāde 2020. gada 31. janvārī

Makss Frišs
SANTA KRUSA

/ Režisors – Dž.Dž.Džilindžers /
Pirmizrāde – 2020. gada 27. martā

Ērihs Marija Remarks
TRIS DRAUGI

/ Režisors – Regnārs Vaivars /
Pirmizrāde – 2020. gada 27. maijā

Abonementus var mainīt vai iegādāties Daiļes teātra kasē
Informācija pa tālruniem 67294444, 67279566, www.dailesteatris.lv

JUBILEJA

Meždzirnas maļ vienpadsmito gadu

Ne gluži miljons tauriņu bija salidojuši uz Kabiles vidējās paaudzes deju kolektīva *Meždzirnas* desmitās jubilejas koncertu *Krūtīs ziedu tauriņu miljons* saieta namā, bet savs pusotrs tūkstošs gan – atzinās kultūras dzīves organizētāja Anda Ķieģele, kura, nežēlojot brīvo laiku, paspējusi izveidot krāšņu skatuvi.

Sumināt draugus un partnerus, neraugoties uz sējas laiku, bija ieradusies vidējās paaudzes deju kolektīvi *Snēpele* un *Pūre*, jauniešu kolektīvs *Imuliņa* un, protams, kabilnieku *Kamēr vari*. Lai gan īpaši gaidīti arī tie, kuri kādreiz dejujuši, ieradās tikai pāris – Aivis Sīlis un Elīna Ose. Cilvēki tika veterāni Dairis Freimanis un Inga Belova, kā arī Gella Kuštane, kura šo kopu izveidoja un uzaicināja Andru Eimani to vadīt. Pati Gella jau pārgājusi pie

senioriem.

Kā saka Andra: „Desmit gados esmu izaugusi kā vidējās paaudzes deju kolektīva vadītāja. Viņi kļūst jaunāki un jaunāki, ir forši, jautri, prot paši sev izveidot svētkus, labprāt piedalās pasākumos.” Viņu bērni izaug acu priekšā un jau sāk apmeklēt Kabiles bērnu deju kolektīvu.

Meždzirnas, tāpat kā vecākie kolēģi *Kamēr vari*, Kuldīgas novada deju skatītēs izcīnījuši ceļazīmi gan uz 2008., gan 2018. gada

Kabiles Meždzirnas savā 10. gadskārtā.

Vispārējiem Latviešu Dziesmu un deju svētkiem. Spilgtākās atmiņas – par dalību lieluzvedumā *Māras zeme*. Abu kolektīvu vadī-

tāja Andra cer uz vēl ilgstošu sadarbību.

Eduarda Skabja
teksts un foto

AKCIJA

Ja bērnu audzini viens

No 20. līdz 26. maijam Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas (VBTAI) bērnu un pusaudžu uzticības tālrunis 116111 rīko akciju *Es audzinu viens*.

Akcijas laikā ikviens vecāks, aizbildnis, adoptētājs vai audzvecāks, kas ikdienā viens nodrošina bērnu aprūpi un saskaras ar dažādām grūtībām, ir aicināts zvanīt un saņemt psiholoģisku palīdzību jautājumos, kas skar bērnus. „Sniegto konsultāciju skaits katru gadu pieaug, un vidēji gadā pēc palīdzības vērsas ap 2500 vecāku. Nereti viņi jūtas bezspēcīgi bērna disciplinēšanā, nezina, kā kontaktēties ar viņu,” saka VBTAI ģimeņu ar bērniem departamenta direktore Amanda Vēja. Šāda akcija notiek otro gadu.